

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych (**260.**)
w dniu 29 września 2015 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (druk senacki nr 1076, druki sejmowe nr 3671 i 3868).
2. Rozpatrzenie ustawy o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy (druk senacki nr 1090, druki sejmowe nr 3859, 3944 i 3944-A).
3. Rozpatrzenie ustawy o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (druk senacki nr 1095, druki sejmowe nr 3860 i 3945).
4. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 1104, druki sejmowe nr 1441, 3425, 3426, 3699 i 3699-A).
5. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych (druk senacki nr 1077, druki sejmowe nr 3843, 3900 i 3900-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 16 minut 30)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Kazimierz Kleina)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Otwieram posiedzenie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych.

Witam wszystkich państwa bardzo serdecznie. Witam panią minister i wszystkich gości, którzy dotarli w związku z rozpatrywanymi przez nas ustawami.

Przedmiotem naszego posiedzenia jest, po pierwsze, rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych; po drugie, rozpatrzenie ustawy o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy; po trzecie, rozpatrzenie ustawy o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA; po czwarte, rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw; po piąte, rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych.

Czy ze strony senatorów członków komisji są uwagi do naszego porządku? Nie ma.

W takim razie uznaję, że ten porządek będziemy mogli realizować.

Czy w posiedzeniu komisji uczestniczą osoby prowadzące działalność lobbingową w rozumieniu prawa lub reprezentujące przedsiębiorstwa, instytucje zajmujące się działalnością lobbingową? Nie ma takich osób.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu pierwszego naszego posiedzenia, czyli do rozpatrzenia ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Pani minister Leszczyna reprezentuje Ministerstwo Finansów.

Bardzo proszę o prezentację tej ustawy.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Izabela Leszczyna:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

25 września bieżącego roku Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Ustawa ta to był projekt poselski. Zawiera ona zmiany w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Mają one zniwelować skutki nadmiernej koncentracji spraw sądowych dotyczących refundacji kosztów najmu pojazdu zastępczego. Zgodnie z danymi, które uzyskaliśmy od ministra sprawiedliwości, 30% wszystkich spraw rozpatrywanych przez sądy gospodarcze to są sprawy o odszkodowania z ubezpieczenia OC. Ustawa zakłada, że sprawy te będą mogły być rozpatrywane także w siedzibie poszkodowanego lub w miejscu zaistnienia zdarzenia powodującego szkodę. Właściwością miejscową dla tego typu powództw będzie nie tylko siedziba zakładu ubezpieczeniowego.

Projekt poselski zakładał jeszcze jedną propozycję. Była to propozycja, aby minister finansów w drodze rozporządzenia ustalał stawki za każdy dzień najmu pojazdu zastępczego. Sejm przyjął wyjaśnienia ministra finansów, który wskazywał na wiele wątpliwości co do tego rozwiązania. Mówiliśmy o tym, że byłoby to ograniczenie odpowiedzialności ubezpieczyciela do wysokości stawek określonych rozporządzeniem, że ujednotwiłoby to ofertę przedsiębiorców i negatywnie wpłynęło na konkurencję pomiędzy tymi podmiotami. Sejm przyjął te wyjaśnienia i z tej drugiej zmiany zrezygnowaliśmy. W tej sytuacji projekt rozwiązuje problem nadmiernej koncentracji spraw sądowych z tego tytułu w sądach gospodarczych. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Biuro Legislacyjne?

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:**

Dziękuję bardzo.
Szymon Giderewicz.

Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Nie zgłaszamy uwag do rozpatrywanej dziś ustawy.
Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Proszę bardzo, czy są uwagi ze strony senatorów, ze strony naszych gości? Nie ma.

W takim razie zgłaszam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Czy są inne wnioski? Nie ma.

Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (2)

Kto jest przeciw? (0)

Kto wstrzymał się od głosu? (1)

Ustawa uzyskała poparcie komisji.

Na senatora sprawozdawcę proponuję senatora Martynowskiego.

(*Senator Marek Martynowski:* Niestety, mnie nie będzie.)

W takim razie ja to wezmę, a ty weźmiesz następną. Nie ma problemu.

Dobrze. Ja będę sprawozdawcą.

Zamykam prace nad tym punktem.

Dziękuję bardzo gościom, którzy przybyli w związku z tą ustawą.

Przystępujemy do rozpatrzenia kolejnego punktu, a jest to ustawa o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy.

Pani Minister, bardzo proszę o krótką prezentację tej ustawy.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Ustawa z dnia 25 września 2015 r. o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy, jest dedykowana wszystkim kredytobiorcom, o których mówi tytuł, bez względu na walutę, w jakiej zaciągnęli kredyt.

Warunki, które pozwalają na skorzystanie z dobrodziejstw tej ustawy, są określone w art. 2 i 3. Z tej ustawy może skorzystać kredytobiorca, który zaciągnął kredyt na cele mieszkaniowe i nie posiada innego domu bądź mieszkania. Wsparcie takie – zaraz powiem, na czym ono będzie polegało – może być przyznane kredytobiorcy, który w dniu złożenia wniosku o pomoc posiada status bezrobotnego lub miesięczne koszty obsługi kredytu mieszkaniowego przekraczają 60% dochodów osiąganych miesięcznie przez gospodarstwo domowe.

Wsparcie polega na tym, że przez osiemnaście miesięcy taki kredytobiorca może otrzymywać ratę kapitałową i odsetkową w kwocie nie wyższej niż 1 tysiąc 500 zł, czyli osiemnaście miesięcy i 1 tysiąc 500 zł.

Jak i do kogo kredytobiorca zwraca się o takie wsparcie? Zwraca się on, składając wniosek do kredytodawcy, czyli do banku, w którym zaciągnął kredyt, i jeśli są spełnione warunki, o których powiedziałam, wtedy kredytodawca,

czyli bank, podpisuje umowę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, bo w tym banku będzie ulokowany fundusz wsparcia w kwocie 600 milionów zł. Na ten fundusz złożą się banki proporcjonalnie do posiadanego portfela kredytów mieszkaniowych.

Funduszem będzie zarządzał Bank Gospodarstwa Krajowego. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi w drodze rozporządzenia sposób obliczania wynagrodzenia. Zostanie też powołana rada funduszu. W jej skład będą wchodzić: przedstawiciel ministra finansów, przedstawiciel przewodniczącego KNF, przedstawiciel prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego, przedstawiciel rzecznika finansowego, wreszcie przedstawiciel kredytodawców wskazany wspólnie przez pięć banków, które wpłacą najwyższą składkę do funduszu wsparcia.

Wsparcie to będzie wsparciem zwrotnym, to znaczy po dwóch latach od wypłaty ostatniej raty wsparcia kredytobiorca będzie musiał w ciągu ośmiu lat w równych nieoprocentowanych ratach zwrócić wsparcie. W sytuacjach wyjątkowych rada funduszu będzie mogła umorzyć część lub całość należności.

Fundusz zostanie uzupełniony, jeśli środki w nim zgromadzone spadną poniżej 100 milionów zł. Zostanie on uzupełniony do wysokości nie mniejszej niż 300 milionów zł, przy czym to uzupełnienie będzie dokonywane przez banki proporcjonalnie do wielkości wsparcia udzielonego klientom danego banku.

Ustawa miałaby wejść w życie po czterech dniach od dnia ogłoszenia, przy czym fundusz musiałby powstać po upływie dziewięćdziesięciu dni od dnia ogłoszenia. To na razie tyle. Jesteśmy do państwa dyspozycji.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę Biuro Legislacyjne o opinię.

Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aldona Figura:

Dziękuję bardzo.

Aldona Figura, Biuro Legislacyjne.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne przedstawiło w opinii sześć uwag.

Pierwsza uwaga dotyczy treści art. 8 ust. 7 i 8. Wydaje się, że konieczna jest zmiana porządkująca treść ustawy w tym zakresie i umieszczenie treści ust. 7 w odrębnym artykule, a treści ust. 8 w innym miejscu ustawy, w art. 12, który bardziej odpowiada treści tego ustępu. Stąd propozycje poprawek.

Druga uwaga...

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Jeśli można, to od razu poprosimy o stanowisko rządu do tych propozycji poprawek.

Możemy prosić, Pani Minister?

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Izabela Leszczyna:**

Zgadzamy się na wprowadzenie tych poprawek.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dobrze.

W takim razie zgłaszam te poprawki.

Bardzo proszę.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Aldona Figura:**

Druga uwaga dotyczy określeń, które są używane w ustawie – chodzi o określenia „współczynnik” i „parametr” – w odniesieniu do sytuacji warunkującej możliwość uzyskania wsparcia, a polegającej na ponoszeniu przez kredytobiorcę kosztów obsługi kredytu mieszkaniowego w wysokości przekraczającej 60% dochodów osiąganych miesięcznie przez gospodarstwo domowe.

I tak w art. 6 ust. 2 pkt 2 lit. c mowa jest o współczynniku jako relacji wysokości raty płaconej z tytułu kredytu mieszkaniowego do osiąganych miesięcznie dochodów, zaś w art. 10 ust. 1 pkt 2 i w art. 10 ust. 2 w odniesieniu do takiej samej relacji mowa jest o parametrach, w jeszcze innym miejscu ustawy mowa jest o relacji, a chodzi tu o taką prostą zależność pomiędzy osiąganymi dochodami w gospodarstwie domowym a miesięczną kwotą raty kredytu. W związku z tym proponuje się poprawkę.

Bierzemy pod uwagę także fakt, że brzmienie art. 10 ust. 1 pkt 2 w takim kształcie, jaki jest w ustawie, prowadzi do wniosku, że kredytodawca będzie musiał powiadomić Bank Gospodarstwa Krajowego o każdej zmianie parametrów, czyli nie tylko o istotnej zmianie, która miałaby prowadzić do wstrzymania wsparcia, ale tak naprawdę o każdej zmianie, o każdym wahaniu tej relacji. W związku z tym przedstawiamy propozycję poprawki.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Jakie jest stanowisko rządu w tej sprawie?

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Izabela Leszczyna:**

Zgadzamy się z tymi uwagami.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Zgłaszam tę poprawkę.

Proszę bardzo, Pani Mecenase.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Aldona Figura:**

Trzecia uwaga dotyczy art. 13. W ust. 5 tego artykułu nie określono maksymalnej stawki wynagrodzenia prowizyjnego Banku Gospodarstwa Krajowego przysługującego

z tytułu realizacji zadań wynikających z przepisów ustawy. Jednocześnie z upoważnienia do wydania rozporządzenia dla ministra właściwego nie wynika, że wysokość takiego wynagrodzenia powinna być określona. Jest to upoważnienie tylko do określenia sposobu obliczenia tego wynagrodzenia.

Wskazane byłoby określenie wynagrodzenia, ponieważ nie jest jasne, ile realnie środków z funduszu będzie przeznaczonych na wsparcie dla kredytobiorców, a ile na wynagrodzenie dla Banku Gospodarstwa Krajowego. Mając na uwadze fakt, że środki na ten cel będą pochodziły z wpłat kredytodawców do funduszu wsparcia, należałoby jasno określić wysokość tego wynagrodzenia. Treść ewentualnej poprawki powinna zostać wypracowana w trakcie dyskusji.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Pani Minister, jakie jest stanowisko państwa w tej sprawie?

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Izabela Leszczyna:**

Pozytywne.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Pozytywne.

Jeszcze przedstawiciel Banku Gospodarstwa Krajowego chciałby zabrać głos w tej sprawie.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna: Panie Przewodniczący, ja bardzo przepraszam, ale...*)

Państwo to przedyskutowaliście?

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Izabela Leszczyna:**

Bardzo przepraszam. Nie będę tego zrzucała na KNF, który mi przeszkadzał, przez co nie usłyszałam pani mecenas. Ja wycofuję poparcie dla tej propozycji.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Może jeszcze poprosimy przedstawiciela Banku Gospodarstwa Krajowego. Dobrze?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna: Bardzo proszę.*)

Proszę bardzo.

**Dyrektor Zarządzający
Banku Gospodarstwa Krajowego
Sebastian Skuza:**

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Chciałbym powiedzieć, że to rozwiązanie, które obecnie zostało przyjęte przez Sejm, jest kopią czegoś, co już funkcjonuje w porządku prawnym, a mianowicie w ustawie – powiem w skrócie – o Krajowym Funduszu Drogowym, gdzie Rada Ministrów jest upoważniona do określenia wynagrodzenia: koszty razy współczynnik 1,06, z tego, co pamiętam. Tu istnieje pewna obawa – myślę, że państwo senatorowie pamiętacie ją z prac nad ustawą o TBS, która w Senacie była nowelizowana – że może dojść do sytuacji, w której maksymalne wynagrodzenie nie pokryłoby kosztów, co z kolei wpędzałoby w rygor niedozwolonej pomocy publicznej. Jeżeli więc można, to miałbym uprzejmą prośbę o pozostawienie tego przepisu w takim kształcie, w jakim jest teraz. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, czy są jeszcze jakieś uwagi w tej sprawie?

Czy ktoś z senatorów zgłasza tę poprawkę? Nie ma chętnych.

Kolejna uwaga.

Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aldona Figura:

Kolejna uwaga dotyczy art. 14 ust. 2 pkt 5. Z tego artykułu wynika, że swojego przedstawiciela do rady funduszu wspólnie wybierają banki. Wydaje się, że bardziej właściwe, lepiej korelujące z ustawą byłoby wskazanie, że swojego przedstawiciela wybierają kredytodawcy, gdyż takie określenie jest zdefiniowane w ustawie, a z tej definicji wynika, że kredytodawcy to nie tylko banki, ale także oddziały instytucji kredytowej czy oddziały banku zagranicznego. Zaproponowana jest tu stosowna poprawka.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Pani Minister?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna:

Zgadzamy się na jej wprowadzenie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Zgłaszam tę poprawkę.

Proszę bardzo, czy ktoś z gości chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Przedstawiciel Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej Paweł Pelc:

Dziękuję bardzo.

Paweł Pelc, radca prawny reprezentujący Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową.

Zanim państwo przystąpią do głosowania nad tą poprawką, chciałbym zasygnalizować, że kasa krajowa pisemnie zgłosiła propozycję trochę innego rozwiązania tego samego problemu, propozycję dalej idącą, tak by zmienić...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Proszę przedstawić tę propozycję.)

Tak jest.

Chodzi o to, by przedstawiciel kredytodawców był wybierany wspólnie przez izby gospodarcze zrzeszające banki oraz przez Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową. Wyjaśnię, o co chodzi. Chodzi o to, że ta rada ma w swoich kompetencjach między innymi określanie poziomu tych wpłat. W obecnej propozycji to ma być pięć banków, pięciu kredytodawców, którzy wnoszą największe wpłaty, tymczasem nie da się ustalić, które banki będą wносиły największe wpłaty, zanim nie zostanie ustalona wysokość tych wpłat. Zatem nie będzie można powołać przedstawiciela kredytodawców, czyli jednego z członków tej rady, zanim ona nie wykona swojego obowiązku po raz pierwszy, czyli nie określi poziomu wpłat. Wydaje się, że to rozwiązanie pozwoliłoby uniknąć tego problemu. Stąd propozycja, by to były izby gospodarcze zrzeszające banki oraz Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, która przymusowo zrzesza kasy, a to też jest jedna z kategorii kredytodawców.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Pani Minister?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna:

A jak miałyby brzmieć ta propozycja?

Przedstawiciel Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej Paweł Pelc:

Pkt 5 w art. 14 ust. 2: „przedstawiciel kredytodawców – wspólnie wskazany przez izby gospodarcze zrzeszające banki oraz przez Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową”.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna:

Nie. Uzasadnienie, jakie był pan łaskaw przedstawić, oczywiście jest uzasadnieniem w pewnym sensie ważnym, bo rzeczywiście to rada funduszu określa wysokość wpłat, a jednocześnie mówimy, że jej członkiem jest przedstawiciel kredytodawców, którzy dokonali już jakichś konkretnych wpłat. Tutaj widzę pewną niezgodność.

Jeśli jednak chodzi o wskazywanie tego przedstawiciela wspólnie przez banki i krajową kasę, to nie widzimy takiego powodu. Ja zwracałam się do Komisji Nadzoru Finansowego, także do państwa, z prośbą o informację

o tym, jaki jest portfel kredytów mieszkaniowych w SKOK. Takiej informacji do dzisiaj nie otrzymałam, a niejako wiedza powszechna jest taka, że w gruncie rzeczy kasy SKOK takich kredytów nie udzielają, więc nie ma powodu, aby były one reprezentowane w radzie funduszu. Mówimy tu o tych reprezentantach, którzy ponoszą największe koszty, więc prawdopodobieństwo, że to będzie jakiś SKOK, jest właściwie żadne. Dlatego nie możemy się zgodzić na przyjęcie takiej poprawki.

Widzimy tu pewną, że tak powiem, cienkość, Panie Przewodniczący, ale proponuję, żebyśmy to tak zostawili. Rada funduszu bez przedstawiciela wymienionego w pkt 5 określi te stawki i pierwszą wpłatę, a później rada ta zostanie uzupełniona przez przedstawiciela tych kredytodawców, których dotyczą największe obciążenia.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dobrze, dziękuję bardzo.

Czy pan mógłby ewentualnie przedstawić, jak duży jest ten portfel kredytów mieszkaniowych realizowanych przez SKOK? Chodzi o to, żebyśmy znali skalę tego problemu. Możliwe, że to stworzyłoby okazję do tego, żeby się zastanowić nad takim sformułowaniem, które by konsumowało ten problem, jak mówiła pani minister. Szkoda, że państwo wcześniej nie przekazaliście tej informacji ministrowi finansów, ale może tutaj uda się to jakoś porównać i ewentualnie wypracować jakieś rozwiązanie.

Proszę bardzo.

Przedstawiciel Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej Paweł Pelc:

Dziękuję bardzo.

Niestety, nie dysponuję konkretnymi danymi. Dla wyjaśnienia powiem, że stan prawny był taki, że co do zasady kasy SKOK nie miały możliwości udzielania kredytów długoterminowych poza okresem bodajże lat 2007–2008, ale po wejściu w życie ustawy o SKOK z 2009 r. to ograniczenie czasowe zniknęło, co oznacza, że od 27 października 2012 r. kasy SKOK na takich samych zasadach jak banki mogą udzielać kredytów długoterminowych, czyli również kredytów mieszkaniowych, o których mowa. Jest to portfel o stosunkowo krótkim okresie życia, bo co do zasady zaczął on funkcjonować pod koniec 2012 r., poza tym krótkim okresem dwuletnim. Tyle że on stopniowo wzrasta...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Proszę pana...)

Oczywiście 75% rynku ma Kasa Stefczyka, ona ma największy portfel.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę pana, więc prośba byłaby taka, abyście państwo dostarczyli, gdyby była taka możliwość, taką informację na przykład do jutra, tak żebyśmy mogli ewentualnie... Jeżeli okazałoby się, że ta skala rzeczywiście jest poważna, to ewentualnie moglibyśmy wprowadzić stosowną poprawkę, jeżeli jednak jest to marginalny problem, to proponuję, abyśmy przyjęli, zaakceptowali tę propozycję poprawki,

która została przygotowana przez Biuro Legislacyjne i zaakceptowana przez panią minister, i tę sprawę byśmy na tym etapie zamknęli. Tak że bardzo prosimy o rzetelne materiały w tej sprawie. Dziękuję bardzo.

Kolejna uwaga.

Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aldona Figura:

Kolejna uwaga dotyczy art. 16 w ust. 6. Powinna tu być właściwie wskazana nazwa funkcji. Chodzi o prezesa Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Prawdłowo powinno być: prezesa zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Została tu zaproponowana stosowna poprawka.

Ostatnia uwaga dotyczy art. 21. Ustawa w tym artykule w ust. 2 w pkt 1 posługuje się pojęciem „zaprzestanie płatności rat wsparcia”. Wydaje się, że chodzi raczej o wstrzymanie wypłaty wsparcia. Została zaproponowana stosowna poprawka w celu zachowania precyzji w stosowaniu określeń ustawowych. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Pani Minister, jaka jest sugestia dotycząca tych propozycji poprawek?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna:

Pani Mecenas, proszę o powtórzenie, których artykułów to dotyczy.

Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aldona Figura:

Pierwsza propozycja dotyczyła art. 16 ust. 6. Chodziło o prawidłowe przywołanie funkcji prezesa zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Druga propozycja dotyczyła art. 21 ust. 2 pkt 1. Chodziło o zmianę wyrazów „zaprzestania płatności rat wsparcia” na „wstrzymania wypłaty wsparcia, o których mowa w art. 11”.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna:

Zgadzamy się.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Przejmuję te poprawki.

Proszę bardzo, kolejna... Aha, to już wszystkie uwagi.

Proszę państwa, czy są jakieś uwagi, pytania ze strony naszych gości?

Proszę bardzo, pan prezes Związku Banków Polskich.

**Wiceprezes Zarządu
Związku Banków Polskich
Jerzy Bańka:**

Jerzy Bańka.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Chciałbym prosić o rozważenie dwóch poprawek technicznych, które służą być określeniu zasad zwrotu kredytodawcom niewykorzystanych środków zgromadzonych w funduszu po ustaniu obowiązywania tych przepisów, czyli zgodnie z ustawą po dniu 31 grudnia 2018 r.

Proponujemy, aby w art. 15 w ust. 5 dodać pewne sformułowanie. Po sformułowaniu „środki, które zostały zwrócone funduszowi na podstawie art. 18” należałoby dodać „oraz wartości udzielonego wsparcia kredytobiorcom poszczególnych kredytodawców i wartości umorzeń udzielonych kredytobiorcom poszczególnych kredytodawców”. Idzie o to, aby nie była stosowana czysta zasada proporcjonalności w zakresie tego zwrotu, ale aby uczynić to wedle użytego kapitału, że użyję takiego sformułowania.

Druga propozycja poprawki zmierza do dodania ust. 6, w którym byłyby określone szczegółowe zasady wyliczenia środków zwracanych kredytodawcom i byłaby to kompetencja rady funduszu. To jest niezbędne.

O tej sprawie dyskutowano w Sejmie, jednakże ze względu na brak wówczas dobrej propozycji rozwiązania tego problemu nie udało się uzyskać konsensusu. Wielka prośba o rozważenie tej propozycji. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Czy Biuro Legislacyjne mogłoby się ustosunkować do tych propozycji poprawek pod względem legislacyjnym? Nie widziała ich pani, tak?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę bardzo, a pani minister mogłaby się o tym wypowiedzieć?

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Izabela Leszczyna:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Panie Prezesie!

Rozumiemy, że ta poprawka wprowadza chyba ważną zasadę, bo jednak największe koszty ponoszą ci, którzy najbardziej sobie na to zasłużyli, a jednocześnie zwroty otrzymują także ci, którzy nie powinni ponosić kosztów. Mam jednak pewną wątpliwość, bo pan prezes powiedział także o umorzeniach. Nie pamiętam w tej chwili dokładnie, w którym momencie kredytobiorca może wystąpić do rady funduszu o umorzenie. Zwroty następują po sześciu miesiącach od zakończenia funkcjonowania funduszu i zastanawiam się, czy wtedy będziemy już znali skalę ewentualnych umorzeń. To jest może raczej pytanie do pana dyrektora Piłata. Ja bym się przychyliła, Panie Przewodniczący, do przyjęcia poprawki zaproponowanej przez pana prezesa, tylko zastanawiam się nad tymi umorzeniami, chyba że pan prezes mi to wyjaśni.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę bardzo, jeszcze może pan dyrektor Piłat.

**Dyrektor Departamentu
Rozwoju Rynku Finansowego
w Ministerstwie Finansów
Piotr Piłat:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Tutaj mamy do czynienia z dwoma czynnikami. Ust. 5, o którym rozmawiamy, mówi o sposobie wyliczania proporcji, o udziale danego kredytodawcy w puli zwracanych środków. Ten udział to nie jest tylko kwestia umorzeń, tak jak wskazuje pan prezes Bańka i Związek Banków Polskich, ale naszym zdaniem powinien też uwzględniać sytuację, w której środki funduszu są wykorzystywane wielokrotnie, bo może się okazać, że ze zwrotów finansowane są kolejne kredyty. Wówczas naszym zdaniem, tak jak pani minister wspomniała, należałoby uwzględnić nie tylko umorzenia, ale też zwroty wsparcia otrzymanego od kredytobiorców, którzy są klientami danego kredytodawcy. Nie wiem, czy taka optyka, czy ten aspekt został wzięty pod uwagę przez Związek Banków Polskich.

W każdym razie zgadzamy się co do tego, że ta proporcja powinna być policzona poprzez odjęcie od sumy dokonanych wpłat i uzupełnień wartości wsparcia przyznanego kredytobiorcom będącym klientami danego kredytodawcy. Wówczas mamy podstawę do tego, aby właściwie wyliczyć proporcję, na podstawie której będzie redystrybuowany fundusz wsparcia.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Moja propozycja jest taka. W związku z tym, że widzę, że pani minister skłania się ku temu, żeby dopracować tego rodzaju poprawkę, ale ta poprawka musiałaby być przeanalizowana także przez Biuro Legislacyjne z punktu widzenia prawidłowości pod względem legislacyjnym, prosiłbym, aby do jutra, do posiedzenia plenarnego, do tego momentu, w którym będziemy rozpatrywali tę ustawę, spróbować wspólnie – pani minister, Biuro Legislacyjne, korzystając także z pomocy czy pewnych uwag Związku Banków Polskich – dopracować poprawkę, tak aby ona nie budziła wątpliwości. Gdyby udało się wypracować jakiś konsensus w tej sprawie, to zgłosilibyśmy ją jutro na posiedzeniu plenarnym podczas debaty.

Czy ze strony senatorów jest zgoda na takie rozwiązanie? Czy ktoś jeszcze chciałby coś dodać w tym punkcie, jakiś komentarz do tej poprawki? A ewentualnie ktoś naszych z gości? Nie. Zatem zostawiamy tę sprawę otwartą, tak jak poprzednią.

Czy to już jest wszystko, co Związek Banków Polskich...

(Wiceprezes Zarządu Związku Banków Polskich Jerzy Bańka: Wszystko.)

Wszystko. Dziękuję bardzo.

Kolejni goście. Proszę, po kolei, teraz pan.

Proszę bardzo. I proszę się przedstawić.

**Członek Zarządu Fundacji
na Rzecz Kredytu Hipotecznego
Paweł Kuglarz:**

Paweł Kuglarz, Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego.

My mamy propozycję poprawki prowadzącą do zachowania koherentności tego systemu. Jeżeli przyjmujemy zasadę, że powinno się pomóc tym osobom, które są najbardziej potrzebujące, to moim zdaniem powinien być skreślony ten argument czy ta przesłanka, która mówi o wypowiedzeniu umowy kredytowej, bo w ten sposób my eliminujemy te osoby, które być może, gdyby otrzymały to wsparcie, mogłyby ten kredyt spłacać. W związku z tym logiczne byłoby wyeliminowanie tej przesłanki, jaką jest wypowiedzenie umowy kredytowej. A jeżeli to rozwiązanie z jakichś względów jest nieakceptowalne, to konieczne byłoby przyjęcie swego rodzaju przepisu przejściowego – jeżeli na przykład umowa kredytowa została wypowiedziana do 1 sierpnia 2015 r. – tak aby nie sprowokować niektórych kredytodawców do wypowiedzania umów kredytowych po to, żeby wyeliminować tych kredytobiorców z kręgu osób uprawnionych do otrzymania tej pomocy. Konsekwencją przyjęcia tego typu rozumowania byłaby także zmiana przepisu art. 11, który mówi o wstrzymaniu pomocy w przypadku wypowiedzenia umowy kredytowej. To jest pierwsza kwestia.

I druga kwestia. Powinno się rozważyć wpływ udzielenia tej pomocy na możliwość prowadzenia egzekucji. W związku z tym można by wprowadzić przepis, który umożliwiałby nawet wstrzymanie egzekucji na okres trzech miesięcy, tak jak jest to przykładowo przewidziane konstrukcyjnie w prawie restrukturyzacyjnym. Ja byłem członkiem tego zespołu, który przygotowywał przepisy dotyczące upadłości konsumenckiej i prawo restrukturyzacyjne. Konstrukcja ta jest znana. Chodzi o to, żeby można było w ciągu tych trzech miesięcy rozważyć, czy udzielanie wsparcia danej osobie ma sens, czy nie ma sensu, bo obecnie eliminujemy te osoby, które są w największej potrzebie. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Czy do tego tematu, do tego zakresu spraw, które pan tu poruszył, ktoś chciałby się ustosunkować? Pytam także naszych gości.

Proszę bardzo, Panie Prezesie.

**Wiceprezes Zarządu
Związku Banków Polskich
Jerzy Bańka:**

Panie Przewodniczący, bardzo dziękuję.

Muszę powiedzieć, że jestem zaskoczony stanowiskiem pana mecenas Kuglarza, który – chyba dlatego że nie brał udziału w pracach w Sejmie – zgłasza tak anarchizującą poprawkę. Bo w gruncie rzeczy idzie o to, że kiedy umowa jest wypowiedziana, to nie ma już możliwości obsługiwania jej ze środków pomocowych, ale klient może zabiegać o to,

aby to wypowiedzenie niejako cofnąć i aby umowa dalej mogła funkcjonować. Nie sposób oczekiwać, aby jakiegokolwiek środki z tego funduszu były przeznaczane na obsługę rat kapitałowo-odsetkowych miesięcznych w sytuacji, gdy umowa w zasadzie została rozwiązana. Ja rozumiem intencję pana mecenas, niemniej jednak nie można tego wprowadzić do tej ustawy, bo to burzy całą konstrukcję tego systemu.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jeszcze z gości chciałby się odnieść do tego zakresu, do problemów, które zostały tu poruszone przez pana mecenas? Nie.

W takim razie byłaby prośba do pani minister o ustosunkowanie się do tej wątpliwości.

Czy uważa pani, że trzeba to rozpatrywać?

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Izabela Leszczyna:**

Panie Przewodniczący, to nie jest tak, że w jednej ustawie rozwiążemy wszystkie problemy. Trudno nie zgodzić się z wypowiedzią pana prezesa Bańki. Ja chciałabym też zwrócić uwagę na to, że te środki, chociaż pochodzą one od kredytodawców, to de facto w momencie utworzenia funduszu to są środki publiczne i one też podlegają określonym rygorom, z pewnością nie możemy z nich finansować kredytów, których umowy zostały już wypowiedziane. My chcemy pomagać tym, którzy mają szansę na spłatę kredytu, co do których wydaje się, że będą mogli to wsparcie w gruncie rzeczy zwrócić, bo przypominam, że mówimy o pomocy zwrotnej. Tak że nie możemy odnieść się pozytywnie do tego rozwiązania.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Kolejny...

(Członek Zarządu Fundacji na Rzecz Kredytu Hipotecznego Paweł Kuglarz: Czy można ad vocem?)

Ad vocem może nie, ale jeżeli są jeszcze jakieś argumenty, to bardzo prosimy, już króciutko.

**Członek Zarządu Fundacji
na Rzecz Kredytu Hipotecznego
Paweł Kuglarz:**

Jeżeli chodzi o argument finansowy, to przypomnę, że 5 miliardów zł zostało przeznaczony na fundusz mieszkań na wynajem, na program, który tak naprawdę moim zdaniem nie ma szans na zakończenie się sukcesem, skoro pieniądze na starcie są...

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Panie Mecenasie, bardzo pana proszę, mówimy tu o konkretnej poprawce...

(Członek Zarządu Fundacji na Rzecz Kredytu Hipotecznego Paweł Kuglarz: Dobrze.)

...do tej ustawy, a pan przechodzi do innych spraw.

(Członek Zarządu Fundacji na Rzecz Kredytu Hipotecznego Paweł Kuglarz: Proponowałbym...)

Jest prośba o komentarz dotyczący tylko i wyłącznie...

(Członek Zarządu Fundacji na Rzecz Kredytu Hipotecznego Paweł Kuglarz: Dobrze.)

...tego artykułu, do którego się pan odniósł, i ewentualnie jakieś dodatkowe argumenty. Odnoszenie się do innych programów, innych ustaw nie jest... Ja nie zgadzam się na takie...

(Członek Zarządu Fundacji na Rzecz Kredytu Hipotecznego Paweł Kuglarz: Dobrze. Wobec tego, Panie Przewodniczący...)

Nie jesteśmy na wiecu, tylko na posiedzeniu, jesteśmy tu po to, żeby rozpatrywać...

Członek Zarządu Fundacji na Rzecz Kredytu Hipotecznego Paweł Kuglarz:

Właśnie o to chodzi. Mówimy tu o tym, że obejmujemy tym rozwiązaniem te osoby, tymczasem znaczna część kredytobiorców w trudnej sytuacji mogłaby otrzymać wsparcie finansowe, którego nie otrzyma ze względu na to, że umowa została wypowiedziana. Przez to te osoby tak naprawdę wchodzi w stan upadłości konsumenckiej. W związku z tym pytanie jest takie: czy została zrobiona analiza, w przypadku jakiej części kredytobiorców, gdyby otrzymali oni to wsparcie w wysokości 1 tysiąca 500 zł, umowa kredytu nie zostałaby wypowiedziana? Gdyby została przeprowadzona taka analiza, to byłby to argument za tym, żeby podjąć taką czy inną decyzję. A jeśli nie ma takiej analizy, to powinna ona zostać przeprowadzona. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, kolejne uwagi.

Czy pani minister chciałaby się jeszcze do tego ustosunkować? Nie.

Proszę bardzo, pan dyrektor Skuza, Bank Gospodarstwa Krajowego.

Dyrektor Zarządzający Banku Gospodarstwa Krajowego Sebastian Skuza:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Wysoka Komisjo!

Ja chciałbym jeszcze zwrócić uwagę na dwie sprawy. A mianowicie art. 3 ust. 1 pkt 2 mówi o przekraczaniu 60% dochodów, zaś art. 11 pkt 6 mówi o wartości poniżej 60%. Mam takie bardziej legislacyjne pytanie. Czy tutaj w punkcie równym nie ma próżni? To moje pierwsze pytanie.

A druga sprawa dotyczy lokowania wolnych środków funduszu. Tu są wymienione między innymi papiery wartościowe, są tu trzy pozycje. Mam pytanie, czy taki katalog – chodzi mi o doprecyzowanie – nie zamykałby kwestii zwykłych lokat bankowych. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Czy pani minister odniesie się do tych wątpliwości?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna:

Tak.

Naszą intencją było to, żeby to było 60% i więcej, więc jeśli mogę, to poprosiłabym Biuro Legislacyjne, żeby mogło nam w takim sformułowaniu, w takim doprecyzowaniu tego przepisu. Dziękuję panu dyrektorowi Skuzie za czujność.

Jeśli zaś chodzi o lokaty bankowe, to pewnie tak. Ponieważ pan przewodniczący był łaskaw przychylić się do naszej dyskusji i do propozycji poprawki pana prezesa Bańki, to sądzę, Panie Przewodniczący, że przygotujemy także taką poprawkę.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Pani mecenas też oczywiście nie jest chyba w stanie tak od ręki na to pytanie odpowiedzieć, więc byłaby prośba o zanotowanie tej uwagi. A my byśmy się do tego odnieśli w tym trybie, o którym wcześniej tu mówiliśmy.

Kolejni goście.

Proszę bardzo, pan mecenas.

Przedstawiciel Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej Paweł Pelc:

Dziękuję bardzo.

Jeszcze raz Paweł Pelc, Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, radca prawny.

Kasa krajowa zgłosiła również na piśmie propozycję uzupełnienia art. 15 projektu o nowy ust. 3a w brzmieniu: „minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi w drodze rozporządzenia szczegółowy zakres, formę, sposób i częstotliwość przekazywania Komisji Nadzoru Finansowego przez kredytodawców informacji o wielkości posiadanych portfeli kredytów mieszkaniowych, mając na względzie zapewnienie proporcjonalnego ustalenia wysokości wpłat na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców”.

Jakie jest uzasadnienie tej propozycji? W ocenie kasy krajowej obecne regulacje dotyczące sprawozdawczości na rzecz Komisji Nadzoru Finansowego, przynajmniej w odniesieniu do spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, nie dają możliwości zebrania danych dotyczących tych kredytów, które są przedmiotem tej ustawy. Stąd najprawdopodobniej brak tej odpowiedzi na pytanie ministra finansów o skalę tych kredytów ze strony KNF oraz kasy krajowej. Po prostu dane sprawozdawcze w takim przekroju do tej pory nie były zbierane. Wydaje się, że aby rozwiązać ten problem, potrzebna jest osobna delegacja dla ministra finansów do zbierania przez Komisję Nadzoru

Finansowego tych danych, które są potrzebne na cele tej ustawy, czyli w celu ustalenia skali kredytów mieszkaniowych, tak aby można było ustalić niejako dalsze wielkości wymagane przez tę ustawę.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Pani Minister?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna:

Panie Przewodniczący, my nie chcielibyśmy w tej ustawie nakładać nowych obowiązków informacyjnych na banki czy SKOK. Tak naprawdę zarówno wątpliwość pana prezesa Bańki, jak i wątpliwość podnoszona przez KNF i przez pana radcę reprezentującego kasę krajową dotyczy tego samego problemu, to znaczy tego, jak wyliczyć fundusz, żeby to było sprawiedliwe dla wszystkich zrzucających się kredytodawców, i jak go później uzupełniać, w oparciu o jakie dane, które byłyby najbardziej reprezentatywne i jednocześnie prawdziwe.

Mamy w tej chwili przed oczami – żałuję bardzo, że tak późno – propozycję KNF, propozycję Związku Banków Polskich i sugestię pana radcy. To wszystko dotyczy tego samego problemu. Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to przygotujemy jednoznaczne stanowisko i poprawkę i przysłemy je panu przewodniczącemu jutro w godzinach porannych.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś z naszych gości chciałby zabrać głos w tej sprawie, która została podniesiona przez pana mecenasa? Nie.

Myślę, że to rozwiązanie jest dobre. Poprosilibyśmy panią minister, także Biuro Legislacyjne, o przeanalizowanie tych spraw i przygotowanie projektu ewentualnej poprawki.

Proszę bardzo, kolejni goście i kolejne sprawy związane z tą ustawą.

Pani się zgłasza.

Proszę bardzo.

Prezes Zarządu Fundacji na Rzecz Kredytu Hipotecznego Agnieszka Tułodziecka:

Agnieszka Tułodziecka, Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego.

Być może wystarczy jedynie wytłumaczenie kwestii. Chodzi mianowicie o warunki spłaty pozostałej części kredytu mieszkaniowego, części, która nie została pokryta umową wsparcia.

Projekt ustawy szczegółowo reguluje warunki obsługi wsparcia i spłaty tego wsparcia, ale nie jest dla mnie jasne, a to byłaby bardzo ważna sprawa dla czytelności obciążeń

dla kredytobiorcy, na jakich zasadach spłacany jest dalej kredyt mieszkaniowy, pozostała jego część. Być może należy rozumieć, że zasady pozostają niezmienione, ale to nie wynika wprost z ustawy.

W związku z tym miałabym propozycję. Art. 8 stanowi, że umowa wsparcia określa pewne elementy, w pkt 5 jest mowa o kwocie i walucie spłaty kredytu mieszkaniowego. Czy nie należałoby tu dla jasności do kwoty i waluty dodać zasad spłaty kredytu mieszkaniowego? Podobnie jest w przypadku określenia przeliczenia waluty. Prawda? Waluta wsparcia jest dokładnie określona w art. 5 ust. 5. Czy należy rozumieć, że w związku z tym pozostała część kredytu spłacana jest w walucie na dotychczasowych zasadach? To jest ważny parametr, ważna informacja dla klientów.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo. Rozumiemy.

Pani Mecenas, może pani mogłaby się do tego ustosunkować.

Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aldona Figura:

Wydaje mi się, że to nie jest ustawa, która powinna regulować warunki spłaty kredytu, zmieniać w jakiś sposób umowę kredytową. To jest ustawa dotycząca wsparcia, a nie kwestii dalszej spłaty kredytów, spłaty ich pozostałej części.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Tak, też odnosiłem takie wrażenie i widzę, że pani minister także potwierdza interpretację pani mecenas.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna:

Jest dokładnie tak, jak powiedziała pani mecenas. Nadal obowiązuje umowa między kredytodawcą a kredytobiorcą.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

I ona ustala warunki wszelkich spłat.

Dobrze. Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś problemy w związku z tą ustawą? Nie ma.

Otrzymaliśmy jeszcze pismo z Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Pan prezes podnosi tu drobną sprawę. Chodzi o to, aby dokonać zmiany w art. 16 ust. 6 i zastąpić sformułowanie „prezesa Bankowego Funduszu Gwarancyjnego” sformułowaniem „prezesa zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego”.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

A, to już jest. Tak? Dobrze. Nie zauważyłem.

To wszystkie uwagi.

Jeszcze pani minister.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna*: Ja bardzo bym chciała, abyśmy na chwilę oddali głos panu dyrektorowi Piłatowi, bo my chcielibyśmy coś jeszcze zgłosić, Panie Przewodniczący.)

Proszę bardzo, Panie Dyrektorze.

**Dyrektor Departamentu
Rozwoju Rynku Finansowego
w Ministerstwie Finansów
Piotr Piłat:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Pod rozwagę państwa senatorów chcielibyśmy poddać propozycję, która w takiej niedopracowanej...

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina*: A czy macie ją państwo na piśmie? Można by o nią prosić, tak abyśmy mogli ją zobaczyć, mieć ją przed oczyma?)

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna*: Ma pan jeszcze jedną?)

Tak. Już dostarczamy.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna*: Dziękuję.)

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina*: Dziękuję. I bardzo proszę.)

Chodzi o propozycję, która w takiej pierwotnej, nieobrobionej formie była zgłaszana przez Narodowy Bank Polski podczas prac sejmowych. Chodziło o to, aby obok dwóch kryteriów przyznawania wsparcia, to znaczy obok posiadania statusu bezrobotnego oraz współczynnika dochodów, nazywanego DTI, w wysokości 60%, dodać trzecie kryterium, kryterium takie typowo socjalne, mówiące o tym, aby ten dochód, który pozostaje w dyspozycji gospodarstwa domowego, czyli to 40%, dochód, który zostaje po spłacie raty kredytu mieszkaniowego, mógł być dzielony pomiędzy członków gospodarstwa domowego i w momencie, w którym ten podzielony dochód byłby niższy niż minimum socjalne, również przysługiwało wsparcie. Chodzi nie tylko o to, że relacja współczynnika dochodów do raty kredytu powinna być wyższa o te 40%, ale też o to, żeby te 40%, które pozostanie, zapewniało pewne warunki, komfort przeżycia członkom rodziny.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna*: Komfort, takie minimum.)

Tak, niejako minimum bytowe. I taką propozycję poprawki...

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina*: Sugerujecie państwo. Tak?)

...udało nam się wypracować.

Ewentualne przyjęcie takiej poprawki niesie za sobą skutki technicznolegislacyjne dla innych artykułów. Należałoby między innymi wprowadzić definicję dochodu, tak aby ta formuła była uproszczona, i zmienić w kilku innych artykułach zapisy tak, aby uwzględniały one tę dodatkową przesłankę wsparcia.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Jak widzę po oczach senatorów, ta poprawka mogłaby otrzymać poparcie, ale wydaje się – i byłaby taka prośba – że dobrze by było, aby Biuro Legislacyjne nad nią jesz-

cze popracowało, i ewentualnie zgłosilibyśmy ją jutro na posiedzeniu w czasie debaty. Tak? Ja nie zapoznałem się z nią na tyle, myślę, że nikt z nas nie ma jej przed oczyma... Bezpieczniej będzie, gdy ona zostanie przeanalizowana przez Biuro Legislacyjne i uzgodniona z państwem.

Senator Leszek Czarnobaj.

Senator Leszek Czarnobaj:

Panie Przewodniczący, jeśli można, słowo komentarza do tej poprawki. To jest bardzo cenna poprawka, gdy mówimy o możliwości wsparcia dla osób, które znajdują się w takiej sytuacji. Chodzi o zasadę „złotówka za złotówkę”, o to, żeby nie było takiej granicy i gdy ktoś ma 503 zł, to dostanie, a gdy będzie miał 504 zł, to już nie dostanie.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Pani Minister, ja nie mówię, że... Ale bym prosił, jeśli można by było tak zrobić, bo to jest wspiana zasada w przypadku osób, które o złotówkę, o dwa, o trzy, o pięć przekraczają próg. Więc jeżeli można, to dobrze byłoby to również tak ująć, ale się nie upieram, sugeruję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Jeszcze pan dyrektor.

**Dyrektor Departamentu
Rozwoju Rynku Finansowego
w Ministerstwie Finansów
Piotr Piłat:**

Gdybym mógł, to zwróciłbym uwagę na jeszcze jeden aspekt. Krótco. On był tu poruszany, ale chodzi o to, żeby go sobie uświadomić. Na etapie prac sejmowych zarówno Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, jak i Związek Banków Polskich zwracały uwagę na to, że za pierwszym razem przy tworzeniu funduszu wsparcia obciążone powinny być przede wszystkim banki, które wykazują się większym niż przeciętny wskaźnikiem złych kredytów, tak aby nie karać tych dobrych banków, które udzielały dobrych kredytów. A żeby to zrealizować, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego proponował, aby do podstawy naliczania kwalifikować te kredyty, które są kredytami przeterminowanymi, powyżej... Za kredyty przeterminowane, kredyty złe uznajemy kredyty z opóźnieniem w spłacie powyżej dziewięćdziesięciu dni. I w ramach tego pakietu, który omówimy najprawdopodobniej po dzisiejszym posiedzeniu komisji z osobami zgłaszającymi wątpliwości i propozycje poprawek na dzisiejszym posiedzeniu, również taką poprawkę spróbujemy wypracować.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, myślę, że możemy już podsumować dyskusję nad tą ustawą. Po pierwsze, zgłosiłem kilka poprawek, których propozycje przygotowało Biuro

Legislacyjne. Poprawki, które zasugerowane zostały przez ministra finansów, Związek Banków Polskich – tu są także te pytania do przedstawicieli spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i prośba, żeby dostarczyć nam materiały, abyśmy mogli się do tego ustosunkować – po przygotowaniu wspólnie z Biurem Legislacyjnym, gdy uzyskają one akceptację moją czy innych senatorów, zgłosimy jutro na posiedzeniu plenarnym.

Czy senatorowie zgadzają się na taki sposób procedowania?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jak rozumiem, nie ma innych uwag do tej ustawy. Nie ma.

Goście też nie chcą już zabierać głosu, wszyscy, którzy chcieli, już się wypowiedzieli.

Przystępujemy zatem do głosowania nad poprawkami zgłoszonymi przez Biuro Legislacyjne. Te poprawki nie są ze sobą sprzeczne i nie wykluczają się wzajemnie.

Czy gdybyśmy chcieli głosować nad nimi łącznie, to nie byłoby sprzeciwu ze strony senatorów? Nie budzi to niczych wątpliwości? Jeżeli ktoś ma jakąkolwiek wątpliwość, to proszę ją zgłosić teraz, bo za chwilę będzie za późno.

Są to poprawki pierwsza, druga i czwarta w zestawieniu poprawek...

(Głos z sali: Oprócz trzeciej.)

Tak, oprócz trzeciej wszystkie poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Łącznie to jest pięć poprawek: pierwsza, druga, czwarta, piąta i szósta.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? (6)

Poprawki zostały poparte jednomyślnie.

Głosujemy nad ustawą wraz z przyjętymi poprawkami.

Kto jest za przyjęciem ustawy wraz z poprawkami? (6)

Ustawa została poparta jednomyślnie.

Czy na senatora sprawozdawcę możemy zaproponować senatora Gruszczyńskiego?

(Senator Piotr Gruszczyński: Możemy.)

Możemy. Senator się zgadza.

Czy jest zgoda ze strony senatorów? Jest.

Dziękuję bardzo.

Kolejny punkt naszego posiedzenia to jest punkt trzeci: rozpatrzenie ustawy o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA.

Tu poprosimy bardzo także panią minister o prezentację...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna: Nie, to pan minister...)

Przepraszam, minister Cichoń. Pan minister już do nas dotarł, bardzo się cieszymy, jest tutaj już dość długo. Przepraszam.

Panie Ministrze, prosimy o krótką prezentację ustawy, a gościom, którzy przybyli do nas w związku z poprzednią ustawą, dziękujemy, ale oczywiście mogą z nami pozostać.

Proszę bardzo.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Janusz Cichoń:

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Tak naprawdę ta ustawa ma charakter wyłącznie wykonawczy, wykonawczy względem ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską dwustronnej umowy międzynarodowej z rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA. Ta umowa weszła w życie 1 lipca 2015 r. Przewiduje ona wymianę informacji o rachunkach finansowych posiadanych w Polsce przez rezydentów amerykańskich oraz rachunkach posiadanych w Stanach Zjednoczonych przez polskich rezydentów.

Ten projekt zawiera regulacje implementujące do krajowego porządku prawnego zasady niezbędne do identyfikowania, zbierania, przetwarzania, a także przekazywania przez polskie instytucje finansowe informacji o rachunkach finansowych posiadanych przez obywateli i rezydentów Stanów Zjednoczonych. Informacje te przekazywane będą do krajowej administracji podatkowej bez uprzedniego wniosku w ustalonych terminach, w regularnych odstępach czasu, a sama identyfikacja amerykańskich rachunków oraz rachunków posiadanych przez wyłączone instytucje finansowe będzie następowała na podstawie procedur oraz zasad wynikających z umowy i z załącznika do tej umowy.

Mogę powiedzieć, że to działanie zostało zaakceptowane przez wiele krajów, mało tego, formuła wypracowana w ramach FATCA stała się podstawą do przygotowania zmian, jeśli chodzi o standard wymiany informacji w ramach OECD. Umowę FATCA podpisało sześćdziesiąt sześć państw, kolejne trzydzieści dwa kraje uzgodniły ze Stanami Zjednoczonymi treść umowy. Trwają tam procedury zmierzające do jej podpisania. To tyle. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo panu ministrowi.

Teraz Biuro Legislacyjne.

Panie Mecenasie, prosimy o opinię do tej ustawy.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Dziękuję bardzo.

Z uwagi na tempo prac nad uchwalonymi na sto pierwszym posiedzeniu Sejmu ustawami nie przygotowaliśmy opinii i w związku z tym nie zgłaszamy uwag do rozpatrywanej dziś ustawy. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Bardzo proszę, czy są uwagi do tej ustawy?

Senator Leszek Czarnobaj.

Senator Leszek Czarnobaj:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Ja chciałbym zgłosić trzy poprawki, które zaraz prześlę panu przewodniczącemu. Pierwsza poprawka to jest poprawka do art. 5 ustawy o wykonywaniu umowy między rządem Rzeczypospolitej a rządem Stanów Zjednoczonych we wskazanej sprawie. Art. 5 ustawy otrzymuje brzmienie: „Raportujące polskie instytucje finansowe mogą korzystać z usług innych podmiotów” itd. Mówiąc krótko, chodzi o to, że podmiot inny również będzie mógł wykonywać te raporty. Podaję tu uzasadnienie.

Następna poprawka dotyczy art. 23 ustawy. Art. 23 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „Do przekazywania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych lub upoważnionym przez niego organom informacji, w trybie i zakresie przewidzianym w art. 22, nie stosuje się przepisów ograniczających udostępnianie danych objętych tajemnicą prawnie chronioną, z wyjątkiem informacji niejawnych”. Tu również jest uzasadnienie.

I poprawka trzecia. Art. 23 ust. 2: „Dane zawarte w informacjach przekazywanych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych lub upoważnionym przez niego organom, w trybie i zakresie przewidzianym w art. 22, są objęte tajemnicą skarbową”. Zmiana polega – to jest uzasadnienie – na jednoznacznym objęciu tajemnicą skarbową danych zawartych w aktach sprawy, ale również danych zawartych w aktach dotyczących czynności weryfikacyjnych. Proszę bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Jakie jest stanowisko pana ministra wobec tych poprawek?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Janusz Cichoń:

Pozytywne.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Pan minister popiera te trzy poprawki. Tak?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Janusz Cichoń:* Tak.)

Dziękuję bardzo.

Dyskusja trwa. Proszę bardzo, czy są pytania, uwagi ze strony naszych gości?

Proszę bardzo. I proszę się przedstawić.

Przedstawiciel Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej Jarosław Żemantowski:

Jarosław Żemantowski, doradca podatkowy reprezentujący dzisiaj Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową.

Ja chciałbym zgłosić, ponowić postulat, który został zaproponowany w toku prac w Sejmie przez przedstawiciela Biura Legislacyjnego Sejmu, dotyczący wyjaśnienia w ustawie wprowadzającej zakresu podmiotowego regulacji, które poprzez wdrożenie przepisów FATCA będą obowiązywały w Polsce, a to z uwagi na fakt, że umowa posługuje się definicjami podmiotów zobowiązanych do raportowania oraz wyłączonych z tego obowiązku bazującymi na nomenklaturze amerykańskiej, międzynarodowej, a w odniesieniu do podmiotów krajowych, w szczególności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, istnieje poważna wątpliwość, w której z kategorii podmiotów wymienionych w umowie należy zidentyfikować spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

W postanowieniach umowy, w załączniku, przewidziane są regulacje dotyczące unii kredytowych, przy czym sposób określenia unii kredytowej oraz warunków działania jej bez zysku, który jest zapisany w umowie, wymagają niejako przełożenia na grunt prawa krajowego. I w tym zakresie istotnie zarówno kasa krajowa, jak i pozostałe kasy wyrażają obawy co do pewności obowiązków, które na skutek przyjęcia tej ustawy zostaną na nie nałożone bądź też z których kasy będą zwolnione.

W związku z tym chciałbym poddać pod rozwagę komisji uzupełnienie ustawy w tym zakresie w sposób umożliwiający jednoznaczne określenie zakresu podmiotowego, wskazanie podmiotów, które zostaną obciążone obowiązkami wynikającymi z wdrożenia umowy FATCA bądź też będą z tych obowiązków wyłączone, i zakresu tych obowiązków. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję panu bardzo.

Panie Ministrze, czy pan mógłby się ustosunkować do tej uwagi?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Janusz Cichoń:

Wyjaśnialiśmy to już na wcześniejszych etapach, na etapie procedowania w Sejmie. Nie widzimy podstaw do takiego podmiotowego wyłączenia. Tak na dobrą sprawę to banki – zresztą następują zmiany, jeśli chodzi o zakres ich działalności – muszą identyfikować to, czy podlegają raportowaniu, czy też nie, czy muszą się z tego obowiązku wywiązywać. Jeśli nie mają rachunków, to nie muszą tego robić, a jeśli te rachunki się pojawiają, to będą one zobowiązane do raportowania. To jest kwestia wczucia się w dokumenty i podejmowania decyzji indywidualnie, na własną odpowiedzialność, po przeanalizowaniu zakresu swojej działalności. Odnosi to się także do każdej kasy SKOK.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Wydaje się, że to jest oczywista sprawa, że jeżeli pojawi się ten rodzaj rachunku, który powinien być raportowany, monitorowany, to powinien zostać przygotowany raport,

a jeżeli nie prowadzi się tego typu działalności, to raport nie jest potrzebny, więc chyba nie ma powodu, aby wymienić instytucje.

Proszę bardzo, Panie Mecenasie.

**Przedstawiciel Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej
Jarosław Żemantowski:**

Jeżeli mógłbym, to dwa słowa. Nie chodzi tu o zakres przedmiotowy, ale podmiotowy. Umowa posługuje się definicjami podmiotowymi kategorii instytucji finansowych, dla których przewidziane są określonego rodzaju zakresy i wskazana jest szczegółowość gromadzenia dokumentacji i przekazywania...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: A zatem który artykuł tej ustawy powinien ulec zmianie?)

W istocie mówimy tak naprawdę o przepisach początkowych, czyli o określaniu, zdefiniowaniu...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Który konkretnie miałyby to być?)

Zapewne powinien to być art. 1, który powinien zostać uzupełniony o jednoznaczne określenie...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Czyli?)

...zakresu podmiotowego.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Wie pan, my na tym etapie zawsze oczekujemy bardzo konkretnej propozycji. Wtedy możemy się do tego w sposób jednoznaczny odnieść.

Czyli pan proponowałby te zmiany w art. 1. Tak?

**Przedstawiciel Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej
Jarosław Żemantowski:**

Panie Przewodniczący, albo regulacja całościowa – bo ja oczywiście nie jestem za tym, żeby dla kas przewidywać przepis szczególnie – która by obejmowała wszystkie instytucje działające zgodnie z polskim prawem, mogące podlegać tym przepisom, i przekładała niejako słowniczek umowy FATCA na grunt prawa polskiego, albo też, jeżeli to jest rzeczywiście trudne, bo taki argument był przez ministerstwo zgłaszany, przełożenie przepisów adresowanych w umowie do unii kredytowych, którymi kasy są, w taki sposób, aby istniała pewność co do podmiotowego, ja jeszcze raz to podkreślę, nie przedmiotowego, nie w kwestii identyfikowania rachunków, bo to nie jest problem, ale podmiotowego określenia zakresu raportowania i rejestrowania się przez kasy. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś z naszych gości chciałby zabrać głos w sprawie tego punktu, tego problemu? Nie ma chętnych.

Panie Ministrze, jeszcze raz prosba o wyjaśnienie.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Janusz Cichoń:**

Jeszcze raz wyjaśniam. Jeśli chodzi o wyłączenia podmiotowe, to one są tak naprawdę sprecyzowane w załączniku do umowy i specjalne traktowanie jakiegokolwiek podmiotu byłoby w rzeczywistości niewywiązaniem się z umowy, a umowa ma jednak pewien ogólny wymiar. Tak naprawdę specyfika poszczególnych instytucji, specyfika ich działalności będzie wskazywała na to, czy one do tego raportowania są zobowiązane, czy też nie. Nie widzimy przesłanek do dokonywania tej zmiany.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś uwagi w związku z tą ustawą? Nie ma.

Mamy poprawki zgłoszone przez senatora Leszka Czarnobaja.

Czy senatorowie zgłaszają jeszcze jakieś poprawki? Nie.

W takim razie przystępujemy do głosowania nad poprawkami zgłoszonymi przez senatora Leszka Czarnobaja.

Bardzo proszę, czy pan mecenas jest w stanie poprowadzić to głosowanie?

Proszę bardzo, poprawka pierwsza.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:**

Poprawka pierwsza. Zgodnie z przedstawioną na piśmie przez pana senatora poprawką art. 5 ustawy otrzymuje brzmienie: „Raportujące polskie instytucje finansowe mogą korzystać z usług innych podmiotów w zakresie wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1–3 i ust. 5, z wyłączeniem przekazywania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych lub organowi upoważnionemu informacji, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2. Odpowiedzialność za ich wykonanie ponosi raportująca polska instytucja finansowa”.

Druga poprawka polega na dodaniu nowego art. 23a w brzmieniu „Raportujące polskie instytucje finansowe mogą korzystać z usług innych podmiotów w zakresie wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 18, w art. 19 ust. 1–4 oraz w art. 21. Odpowiedzialność za ich wykonanie ponosi raportująca polska instytucja finansowa”.

Jeżeli mógłbym tylko pokusić się o słowo komentarza, to proszę o rozważenie drobnej technicznej modyfikacji w zdaniach drugich nowo wprowadzanych artykułów. Zdania te brzmią: „Odpowiedzialność za ich wykonanie ponosi raportująca polska instytucja finansowa”. Być może warto byłoby się odnieść konkretnie do obowiązków, czyli zapisać: „Odpowiedzialność za wykonanie obowiązków ponosi raportująca polska instytucja finansowa”. To jest uwaga o charakterze technicznym.

Mam też wątpliwość co do samego brzmienia tej poprawki, nie polemizując z jej wartością merytoryczną, wątpliwość związaną z tym, że pewne obowiązki po pro-

stu można przekazywać podmiotom innym niż instytucje raportujące. Jak się wydaje, intencją tego przepisu jest to, żeby podmiot zewnętrzny otrzymał wyraźne, konkretne ustawowe upoważnienie do korzystania z możliwości przeprowadzania procedur sprawdzających, a posiadacz rachunku był obowiązany do przekazywania informacji nie instytucji raportującej, a właśnie temu podmiotowi, do składania oświadczeń na rzecz tego podmiotu zewnętrznego. Moją wątpliwość budzi to, czy ta intencja została tym przepisem w pełni wyrażona.

Wydaje się, że nawet bez jakiejś szczególnej regulacji prawnej można stwierdzić, że instytucja raportująca mogłaby zawsze korzystać z usług innego podmiotu w zakresie wykonywania obowiązków, tym bardziej że to ona ma być później odpowiedzialna za ich wykonanie. Jeśli więc efektem przepisu ma być zobligowanie posiadaczy rachunków do przedstawiania wymaganych oświadczeń, informacji, dokumentów, to warte rozważenia może być wprowadzenie przepisu ogólnego – to tylko przykład – który przesądzałby o tym, że posiadacz rachunku jest zobowiązany do przedstawiania wymaganych oświadczeń, wyjaśnień, dokumentów.

My proponujemy rozważenie jeszcze takiej możliwości – chodzi o uczynienie tej instytucji pełniejszą – aby stworzyć przepis na tyle ogólny, żeby dotyczył on zarówno tych innych podmiotów, jak i instytucji raportujących. Ale w tej chwili nie mamy lepszej propozycji poprawki niż przedstawiona przez pana senatora. Tak że tutaj zgłaszamy tylko takie zastrzeżenie.

Brzmienia dwóch kolejnych poprawek zostały w pełni odczytane przez pana senatora. My nie zgłaszamy uwag do tych poprawek. Rozumiem, że one mają charakter bardziej techniczny, doprecyzowujący przepisy, i z tego powodu na pewno zasługują na uwzględnienie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, zapytam o pierwszą uwagę pana mecenasa. Czy uważacie, że sformułowanie, jakie tu zastosował pan senator Czarnobaj, jest najlepszym rozwiązaniem, czy jednak skłaniamy się do tego, że można by to prze-modelować?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Janusz Cichoń:

Tak uważamy. Naszym zdaniem to przemodelowanie nie jest tu potrzebne. Wyraźnie chcemy oddzielić możliwość stosowania outsourcingu, wykonywania pewnych czynności od tej odpowiedzialności.

Jeśli zaś chodzi o tę kwestię redakcyjną, to moim zdaniem jest to do uwzględnienia i na to się zgadzamy.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Czy senator zgłasza autopoprawkę?

(*Senator Leszek Czarnobaj:* Tak, zgłaszam autopoprawkę.)

Pan senator zgłasza autopoprawkę w takim kształcie, w jakim zaproponował pan mecenas. Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem pierwszej poprawki? (4)

Kto jest przeciw? (0)

Kto wstrzymał się od głosu? (1)

Druga poprawka.

Kto jest za przyjęciem drugiej poprawki? (4)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Trzecia poprawka.

Kto jest za przyjęciem trzeciej poprawki? (4)

Kto jest przeciw? (0)

Kto wstrzymał się od głosu? (1)

Głosujemy nad ustawą wraz z przyjętymi poprawkami.

Kto jest za przyjęciem ustawy z przyjętymi poprawkami? (4)

Kto jest przeciw? (0)

Kto wstrzymał się od głosu? (1)

Dziękuję bardzo.

Na senatora sprawozdawcę proponuję senatora Leszka Czarnobaja, który – jak widać – jest specjalistą od tej ustawy, jest dobrze przygotowany, więc będzie mu łatwiej przedstawić sprawozdanie o tej ustawie. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do kolejnego...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak, zawsze będzie senator mógł. Stworzymy takie warunki, żeby senator mógł być sprawozdawcą tej ustawy.

Dziękujemy gościom, którzy przybyli tylko w związku z tą ustawą. Dziękujemy panu ministrowi.

Przechodzimy do pracy nad kolejnym punktem, punktem czwartym, a jest to rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw.

Pani Minister, prosimy o uwagi.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw to tak naprawdę trzy projekty poselskie trzech klubów poselskich: Prawa i Sprawiedliwości, Sojuszu Lewicy Demokratycznej i Platformy Obywatelskiej. Wszystkie te projekty zmierzały do jednego, de facto do wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który to wyrok zobowiązał nas do usunięcia z polskiego porządku prawnego bankowego tytułu egzekucyjnego.

Na wniosek rządu posłowie przyjęli poprawkę do de facto krótkiej ustawy, która znosiła bankowy tytuł egzekucyjny, poprawkę polegającą na tym, że bank, informując kredytobiorcę o opóźnieniu spłaty i wzywając go do tej zapłaty, ma obowiązek poinformować kredytobiorcę o możliwości złożenia w terminie czternastu dni roboczych od dnia otrzymania wezwania wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Na wniosek kredytobiorcy bank powinien umożliwić taką restrukturyzację, zmieniając określone w umowie warunki, terminy spłaty, jeśli oczywiście jest to uzasadnione dokonaną przez bank oceną sytuacji finan-

sowej i gospodarczej kredytobiorcy. Na tym polegała ta poprawka. Wydaje się, że ona wzmacnia pozycję klienta wobec banku, jest poprawką prokonsumencką, i posłowie zgodnie taką poprawkę przyjęli.

Ustawa zatem znosi BTE i wprowadza obowiązek złożenia propozycji, złożenia wniosku przez kredytobiorcę o restrukturyzację. Wchodzi ona w życie po czternastu dniach od dnia ogłoszenia. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Nie ma jeszcze legislatora.

(*Głos z sali:* Jest.)

Jest? Przepraszam, nie zauważyłem.

Chciałem powiedzieć, że uwagi są przygotowane i ustawa według pana mecenasa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych, ale poprosimy o krótki komentarz.

Proszę bardzo.

Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Marek Jarentowski:

Dziękuję bardzo.

Tak, ustawa zasadniczo nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych. Przy czym tutaj tylko dodam, że oprócz ścisłego wykonania wyroku został też dodany art. 75c w ustawie – Prawo bankowe, artykuł, który nie ma związku z wykonywaniem wyroku. Ale uwag nie mamy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo panu mecenasowi.

Otwieram dyskusję.

Bardzo proszę gości o zabieranie głosu.

Proszę bardzo, pan prezes.

Wiceprezes Zarządu Związku Banków Polskich Jerzy Bańka:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Chciałbym prosić o rozważenie dwóch spraw, które dotyczą prawa międzyczasowego, intertemporalnego. Otóż treść art. 11 ust. 1 ustawy to jest taki swoisty wyłom w tworzeniu dobrego prawa międzyczasowego. To jest precedens pierwszy od 1946 r., kiedy to w Polsce wprowadzono taki przepis intertemporalny. Wówczas, w 1946 r. chodziło o umorzenie postępowań prowadzonych na podstawie przedwojennego prawa rzeczowego. To było uzasadnione. Tymczasem regułą jest, i to chcę wyraźnie podkreślić, że klasyczny przepis intertemporalny powinien przewidywać, że wszystkie sprawy w toku, sprawy, które zostały wszczęte, toczą się według prawa dotychczasowego.

Niestety ta zasada została tutaj złamana i z wielką szkodą, bowiem rodzić to będzie ogromny chaos. Chciałbym prosić o uszanowanie decyzji Trybunału Konstytucyjnego, który przecież celowo odroczył utratę mocy obowiązującej

przepisu o bankowym tytule egzekucyjnym do 1 sierpnia 2016 r., wskazując na to, że przepisy intertemporalne muszą być należycie przygotowane, po to, aby tego chaosu właśnie uniknąć.

Dlatego prosimy o to, aby art. 11 ust. 1 nadać następujące brzmienie „Postępowanie w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy toczy się według przepisów dotychczasowych”. To jest prawidłowy, podkreślam, klasyczny przepis intertemporalny, który normuje sprawy w tak zwanym międzyczasie. To jest jedna propozycja poprawki. Mam oczywiście prośbę o jej rozważenie.

Druga propozycja dotyczy *vacatio legis*. Ustawa przewiduje, że wejdzie w życie po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia. Ponownie przywołuję treść uzasadnienia zawartą w wyroku Trybunału Konstytucyjnego, kiedy to Trybunał, odraczając utratę mocy obowiązującej przepisów o bankowym tytule egzekucyjnym, wskazał, że gdyby wyeliminowanie tych przepisów nastąpiło z chwilą ogłoszenia wyroku, to mogłoby to doprowadzić do chaosu w obrocie bankowym. Czas zawieszenia utraty mocy obowiązującej przepisu jest dany przede wszystkim ustawodawcy po to, żeby uregulował tę sprawę na nowo, właściwie projektując odpowiednie przepisy intertemporalne, aby umożliwić bankom właściwe dostosowanie procedur bankowych i systemów informatycznych, i zmieniając właściwe przepisy pozostałych aktów. Bardzo proszę o uszanowanie treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo, Panie Prezesie.

Czy jeszcze ktoś z gości chciałby zabrać głos w sprawie tego przepisu?

Proszę bardzo.

Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Andrzej Zalewski:

Andrzej Zalewski, przedstawiciel stowarzyszeń „Pro Futuris”, „Stop Bankowemu Bezprawiu” i Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Ja chciałbym się odnieść do wypowiedzi pana przewodniczącego Bańki, który z uporem godnym chyba szlachetniejszych celów nie powinien tego typu zwrotów ferować. Zwłaszcza chciałbym zwrócić państwa uwagę na to, że Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej działa, konstytucja nie została zawieszona.

W jednym punkcie nastąpiło dziwne zjawisko, ustanowienie *vacatio legis* dla uchwały Trybunału Konstytucyjnego w postaci wyroku, *vacatio legis* dla likwidacji bankowego tytułu egzekucyjnego i, o ile wiem, o ile się orientuję, taki był cel Trybunału Konstytucyjnego, żeby ten dziwaczny wytwór, interpretacja tego dziwaczного wytworu, jakim jest bankowy tytuł egzekucyjny... Chciałbym przypomnieć, że sam BTE kiedyś umożli-

wiał egzekucję tylko Narodowemu Bankowi Polskiemu. W czasach powojennych, w roku 1946, na co się pan prezes Bańka powoływał, umożliwiono wszystkim bankom stosowanie bankowego tytułu egzekucyjnego i dopiero Trybunał Konstytucyjny w tym roku postanowił rozprawić się z tym barbarzyńskim wynalazkiem prawnym. Sprawa dotyczy głównie piętnastu banków zagranicznych działających na terenie naszego kraju w dziedzinie kredytów tak zwanych frankowych, czyli oszustwa rynkowego, jakie zostało wprowadzone.

Pan Bańka jako zagorzały obrońca tych piętnastu banków, niepolskich banków...

(Wiceprezes Zarządu Związku Banków Polskich Jerzy Bańka: Ja przepraszam bardzo, Panie Przewodniczący, ale moim zdaniem tego typu słowa...)

Proszę pana, pan feruje swoje poglądy na którymś już...

(Wiceprezes Zarządu Związku Banków Polskich Jerzy Bańka: ...pomówienia nie powinny padać w parlamencie.)

Przerwał mi pan bez zgody pana przewodniczącego

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Panie Mecenasie, bardzo proszę rzeczywiście... Wie pan, my staramy się tu dyskutować merytorycznie. Pan odnosi się do zapisu, który tu jest, i proszę się odnosić w sposób kulturalny, bez używania słów, które nie są tu stosowne.

(Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Andrzej Zalewski: Ale przepraszam, czy ja używam słów nieprzyzwoitych?)

Wie pan, my po prostu zawsze staramy się dyskutować merytorycznie i tylko o taką dyskusję bym prosił.

(Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Andrzej Zalewski: Dyskutuję merytorycznie, tak że...)

Pan prezes Bańka przedstawił swoje uwagi, sugestie, że należy zmienić. Proszę przedstawić swoje uwagi, wskazać, że trzeba dokonać innych zmian lub zostawić tak, jak jest...

(Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Andrzej Zalewski: Uważam, że bankowy tytuł egzekucyjny...)

...i zrobić to w sposób wyważony. Wówczas łatwiej będzie się nam procedowało. Bo gdy zaczynają się pojawiać emocje w sformułowaniach, to my zaczynamy tracić z oczu, że tak powiem, istotę materii, istotę sprawy. Tak że bardzo proszę, żebyśmy wrócili do merytorycznej debaty.

Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Andrzej Zalewski:

Tak, Panie Przewodniczący. Dziękuję za pouczenie. Przyjąłem.

W takim razie wniosek, propozycja, prośba, z jaką zwracam się do Senatu, do parlamentu, do wszystkich parlamentarzystów polskich, jest taka, aby spowodowali, żeby ten bankowy tytuł bezwzględnie zniknął z naszej sceny życia gospodarczego i finansowego.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Czyli pan sugeruje jakieś poprawki do tego zapisu?

(Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Andrzej Zalewski: Tak.)

To proszę je przedstawić.

Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Andrzej Zalewski:

Poprawka ta prowadzi do tego, aby wycofanie bankowego tytułu dotyczyło wszystkich postępowań, jakie zostały wszczęte w okresie od 2000 r.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Czy ona jest przygotowana na piśmie?)

Jest przygotowana i będzie złożona. Nie została złożona dzisiaj rano, ponieważ informacja potwierdzająca termin posiedzenia komisji dotarła do nas dopiero dzisiaj, tak że nie zdążyliśmy. Ale mamy to przygotowane i prześlemy dzisiaj po południu. Tak że na jutro rano, przed obradami na pewno to będzie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dobrze, to jeszcze raz. Poprawka jest na piśmie. A czy ma pan teraz tę poprawkę?

(Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Andrzej Zalewski: Ja nie mam jej przy sobie, ona jest jeszcze w komputerze.)

Wie pan, to, że ustawa będzie rozpatrywana na dzisiejszym posiedzeniu, to nie była tajemnica, w momencie gdy ustawa została uchwalona przez Sejm, było wiadomo, że odbędzie się posiedzenie komisji.

(Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Andrzej Zalewski: ... w piątek, przypominam.)

Czy o tej sprawie, o tej propozycji państwa dyskutowano na posiedzeniu sejmowym?

(Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Andrzej Zalewski: Nie.)

Nie była proponowana.

Czy ta propozycja dotyczy zapisów...

(Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Andrzej Zalewski: Ona była zgłaszana jeszcze przy ustawie konsumenckiej.)

A czy ona dotyczy tych punktów, które... Chciałbym wiedzieć, czy w ogóle będzie możliwość podjęcia tej sprawy. Czy ta poprawka spełnia wymogi konstytucyjne? Pytam, bo pan odnosi się tu także do konstytucji. Czy te punkty, których ona dotyczy, są zmieniane w ustawie?

Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Andrzej Zalewski:

Odnosimy się do konstytucji i odnosimy się do wyroku Trybunału Konstytucyjnego. W przegłosowanej przez Sejm wersji ustawy jest – powiedzmy sobie – ograniczenie do niewydanych jeszcze tytułów wykonawczych, a my będziemy wnosili tylko o rozszerzenie o wydane tytuły, bo logiczne wydaje się to, że w stosunku do wydanych bankowych tytułów egzekucyjnych konstytucja również działa.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Czy mógłby pan powiedzieć, który artykuł w tej ustawie proponujecie państwo zmienić?

**Przedstawiciel
Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL
Andrzej Zalewski:**

To jest art. 11 pkt 2 i 3.

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina: Ale jeszcze nie przygotowaliście państwo tej propozycji?*)

Nie. Zgłaszaliśmy ją wcześniej. Ona była zgłaszana jeszcze na etapie przygotowań do ustawy konsumenckiej. Myśmy to podnosili przy okazji prac nad ustawą o upadłości konsumenckiej...

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina: Jasne, rozumiem.*)

...była też dyskusja o BTE. Ustawa, o której dzisiaj dyskutujemy, to jest ustawa będąca konsekwencją wcześniejszych...

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Jasne, ale dzisiaj musimy dyskutować nad ustawą, którą tu mamy, stąd prośba o przedstawienie nam konkretnej propozycji poprawki, tak żebyśmy mogli nad nią pracować.

Proszę bardzo, pan już skończył. Tak?

(*Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Andrzej Zalewski: Tak. Dziękuję.*)

Proszę bardzo, teraz pan.

**Przedstawiciel
Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL
Sławomir Wiliński:**

Panie Przewodniczący! Szanowna Komisjo! Szanowni Państwo!

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina: Proszę się przedstawić.*)

Moje nazwisko Sławomir Wiliński, członek „Stop Bankowemu Bezprawiu”, członek Frankowcy PL.

Proszę państwa, skoro tak zostały sprawy postawione, proponuję postąpić w następujący sposób. Proponujemy pozostawić art. 11 pkt 1, a po tym punkcie wprowadzić pkt 2 o następującym brzmieniu: „z chwilą uprawnienia się orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie niezgodności bankowego tytułu egzekucyjnego z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej postanowienia w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego lub dalsze postępowania w sprawie wykonania klauzuli bankowego tytułu egzekucyjnego zostają umorzone”. Jednocześnie proponujemy wykreślić pkt 3 z tego artykułu.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dobrze.

Czy ma pan to może na piśmie, żebyśmy mogli to dołączyć i żeby prawnicy mogli to...

(*Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Sławomir Wiliński: Dostarczymy to szanownej komisji e-mailem.*)

Dobrze. Pytam, bo po prostu trudno będzie nam...

(*Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Sławomir Wiliński: Mogę jeszcze raz powoli przeczytać, powtórzyć.*)

To nie jest kwestia tego, żeby powoli, tylko...

(*Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Sławomir Wiliński: Rozumiem.*)

To jest zbyt poważna sprawa, żeby to tylko przeczytać, a później włączyć do ustawy. Dlatego prosiłbym, żeby jak najszybciej dostarczyć nam propozycję tej poprawki...

(*Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Sławomir Wiliński: Szanowni Państwo, Panie...*)

...aby Biuro Legislacyjne mogło ją przeanalizować, zobaczyć, na ile ona jest zgodna z innymi rozwiązaniami.

A później, na posiedzeniu plenarnym, jutro lub pojutrze, bo nie wiem, w którym momencie będzie procedowana ta ustawa, to zależy od tego, ile ustaw zostanie omówionych jutro, będzie można ją zgłosić. Chyba że ktoś dzisiaj zgłosi tę propozycję, ale tak czy inaczej potrzebujemy bardzo precyzyjnego zapisu, żeby móc nad nim pracować.

(*Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Sławomir Wiliński: Zapis jesteśmy w stanie przygotować w ciągu pół godziny, na posiedzeniu komisji.*)

Prosimy bardzo, żebyście państwo to przygotowali.

**Przedstawiciel
Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL
Sławomir Wiliński:**

Jasne.

Proszę państwa, wracając jeszcze raz do naszej propozycji, powiem, że uważamy, że jeżeli coś nie jest zgodne z konstytucją, to nie jest zgodne z konstytucją i nie powinno być żadnych wyjątków w tej sprawie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Właśnie o takich sprawach mówimy. Jeżeli coś jest niezgodne z konstytucją, Trybunał Konstytucyjny orzeknie, że jest niezgodne, wówczas to poprawiamy. Taka jest nasza rola. Czasami przecież zdarzają się przepisy, których nie jesteśmy w stanie idealnie doprecyzować, i one bywają podważane przez Trybunał Konstytucyjny. Przykładem jest przepis w tej ustawie.

Czy jeszcze ktoś z naszych gości chciałby się wypowiedzieć?

Proszę bardzo.

**Członek Zarządu Fundacji
na Rzecz Kredytu Hipotecznego
Paweł Kuglarz:**

Paweł Kuglarz, Fundacja na Rzecz Kredytu Hipotecznego.

Chciałbym się odnieść do poprawki zaproponowanej przez pana prezesa Bańkę. Ja myślę, że kształt przepisu, który został przyjęty przez Sejm, w pełni realizuje orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego. Gdyby ta poprawka została przyjęta, oznaczałoby to, że po 1 sierpnia 2016 r. wbrew orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego nadal mogłyby

być wystawiane bankowe tytuły egzekucyjne. W związku z tym uważam, że utrzymanie tego brzmienia przepisu gwarantuje realizację orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Jeśli można się nad czymś zastanawiać, to ewentualnie nad wprowadzeniem przepisu intertemporalnego, stanowiącego, że do 1 sierpnia 2016 r. mogą być wydawane tego typu postanowienia. A gdyby poprawka, którą zaproponował pan prezes Bańka, została przyjęta, to także po 1 sierpnia 2016 r. mogłyby być wydawane bankowe tytuły egzekucyjne.

Trybunał wprowadził okres przejściowy po to, żeby ustawodawcy dać czas na uregulowanie, to po pierwsze, a po drugie, żeby ci, którzy mają wystąpić o BTE, wystąpili do 1 sierpnia i jeżeli do 1 sierpnia nie nastąpi wydanie BTE, to potem nie może on być wydany. W związku z tym zmiana tych przepisów moim zdaniem naruszałaby wyrok Trybunału.

I jeszcze jedna uwaga, dotycząca zmiany w zakresie kosztów sądowych. Moim zdaniem wielkie wątpliwości konstytucyjne budzi różnicowanie podmiotów w zakresie kosztów sądowych i uprzywilejowanie jednej kategorii podmiotów. Przypomnę, że tą sprawą, kwestią kosztów Trybunał zajmował się już w kontekście opłat za postępowanie w związku z zamówieniami publicznymi. Jeżeli chcielibyśmy wprowadzić pewne uproszczenie, ułatwienie, to moim zdaniem należałoby wrócić do pierwotnej propozycji, o której już dyskutowano, czyli wprowadzenia górnej, maksymalnej stawki opłaty notarialnej za wydanie aktu poddania się rygorowi egzekucji. Jeśli mamy wprowadzić pewne uprzywilejowanie czy też uproszczenie finansowe, to w tej ustawie. Wprowadzenie tego w ustawie o kosztach sądowych i różnicowanie tych podmiotów budzi wątpliwości konstytucyjne. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, czy jeszcze goście chcą zabrać głos?

Proszę bardzo.

Przedstawiciel Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej Jarosław Żemantowski:

Jarosław Żemantowski, Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Ja chciałbym zgłosić poprawkę, która została przesłana dzisiaj na piśmie do komisji. Poprawka dotyczy poruszonego tu przed chwilą tematu, art. 7 ustawy wprowadzającego zmianę do ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych polegającą na ograniczeniu maksymalnej wysokości opłaty stosunkowej od spraw dotyczących czynności wynikających z czynności bankowych. Chodzi o zmianę polegającą na rozszerzeniu katalogu spraw o sprawy prowadzone w związku z czynnościami wykonywanymi przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

Działalność finansowa banków oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych jest w swej istocie tożsama, nie ma tu więc powodów do utrzymywania tak drastycz-

nego rozróżnienia. To po pierwsze. Po wtóre, sama ustawa uchyla w jednym z przepisów zmieniających również art. 29a ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, który przewiduje możliwość wystawiania przez kasy tytułów egzekucyjnych kas.

Mając na uwadze zasadę równego traktowania uczestników rynku i stwarzania im tych samych warunków, proponujemy zmianę polegającą na uzupełnieniu art. 7 o zapis: „w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo bankowe, oraz z czynności, o których mowa w art. 3 ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, opłata stosunkowa wynosi 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 30 zł i nie więcej niż 1000 zł”. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś z naszych gości chciałby zabrać głos w sprawach, o których tu rozmawiamy?

Panie Mecenasie, czy pan mógłby się ustosunkować pod względem legislacyjnym do poprawek zaproponowanych przez naszych gości?

Wygląda to tak. Mamy propozycje poprawek zgłoszone przez Związek Banków Polskich. Te propozycje poddał ocenie krytycznej, że tak powiem, pan siedzący po mojej lewej stronie, który uważa, że powinno zostać tak, jak jest. Były też propozycje poprawek zgłoszone przez SKOK. Także poprawki, których tu jeszcze nie ma, ale zostały zapowiedziane, są ewentualnie do przeanalizowania. Na razie poprosimy o ocenę pod względem legislacyjnym.

Bardzo proszę.

Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Marek Jarentowski:

Dziękuję bardzo.

Jeśli chodzi o pierwszą w kolejności propozycję poprawki zgłoszoną przez pana wiceprezesa Bańkę, to gdyby ją przyjąć, to trzeba by też chyba uchylić ust. 2. Wtedy byłby on chyba niepotrzebny.

Jeśli chodzi o poprawkę dotyczącą dopisania kas SKOK do art. 75, do tego artykułu, który obniża koszty, obniża opłatę w tych sprawach, to ona chyba też jest do zaakceptowania, ale trzeba mieć świadomość tego, że to są pieniądze publiczne, czyli pomniejszamy wpływy do budżetu państwa, można powiedzieć, bo te pieniądze wpływają do sądów, więc tu jest taki problem. Ale od strony legislacyjnej jest ona poprawna.

I jeszcze...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Ta poprawka...)

Ta zapowiadana poprawka, tak?

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Tak, zapowiadana, bo państwo jeszcze nie dostarczyli tekstu, więc trudno...)

To nie jest tak, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku zmusił ustawodawcę do przyjęcia takich lub innych przepisów intertemporalnych. One mogą być różne i właśnie

dlatego, że mogą być różne, Trybunał nie czuł się uprawniony do podejmowania decyzji w tej sprawie. Ustawodawca może przyjąć przepisy, które wcześniej lub później kasują bankowy tytuł egzekucyjny. Teoretycznie mogłoby być też tak, że ustawodawca w ogóle nie działa. Wtedy z dniem wejścia w życie wyroku przestalibyśmy mieć do czynienia z bankowym tytułem egzekucyjnym, nie można by było wydawać nowych i prawdopodobnie upadłyby wszystkie trwające postępowania. W tej sytuacji to, co tu zaproponowano, jest czymś pośrodku, pomiędzy tymi rozwiązaniami skrajnymi, które przedstawili wnioskodawcy, jeśli tak można powiedzieć.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Pani Minister, proszę.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyńska:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Emocje, które mogliśmy obserwować na tej sali, to tylko niewielki procent tych wszystkich emocji, które przeżywaliśmy w Sejmie, pracując nad tą ustawą dość długo. Trybunał Konstytucyjny rzeczywiście, tak jak powiedział pan mecenas, ustalił i określił termin utraty mocy obowiązującej art. 96 ust. 1 i art. 97 ust. 1 prawa bankowego na 1 sierpnia 2016 r., motywując swoją decyzję koniecznością wydania odpowiednich przepisów intertemporalnych, które będą regulowały sposób zakończenia spraw wszczętych wydaniem BTE.

W opinii ministra finansów, w opinii rządu art. 11 reguluje te kwestie chyba najlepiej, jak to jest możliwe. Mówiąc „najlepiej”, mam na myśli także, a może przede wszystkim interes klienta banków i konsumenta. Otóż ust. 1 art. 11, ten, z którym nie zgadza się pan prezes Bańka, mówiąc, że powinien brzmieć inaczej, w gruncie rzeczy miał przeciwdziałać składaniu przez banki w okresie od wydania wyroku Trybunału do wejścia w życie ustawy wniosków do sądu o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Dlatego wprowadziliśmy przepis, który stanowi, że takie wszczęte i niezakończone postępowania podlegają umorzeniu. Zaś ust. 2 w gruncie rzeczy daje osobie, wobec której wydano postanowienie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności BTE, możliwość odwołania się. Gdyby nie było ust. 2, to taka osoba nie miałaby możliwości odwołania się od tego wyroku, od takiego postanowienia. Z tego powodu znalazł się tu ust. 2 art. 11. Jeśli chodzi o ust. 3, to jak rozumiem, postąpiliśmy czy posłowie postąpili tu zgodnie z rzymską zasadą, że prawo nie działa wstecz. Tak więc moje stanowisko wobec propozycji pana prezesa Bańki jest stanowiskiem negatywnym. Wprowadzając tę ustawę, staraliśmy się zadbać przede wszystkim o interes konsumenta i klienta.

W jednym z projektów poselskich było dłuższe *vacatio legis*, które odnosiło się do wyroku Trybunału i uwzględniało to, o czym Trybunał mówił, to znaczy konieczność dostosowania się i banków, i klientów, a także sądów, bo rzeczywiście ta ustawa niesie znaczące skutki, z których – jak się czasem wydaje – nie wszyscy konsumenci czy posłowie zdają sobie sprawę. Jeden z moich przedmówców wspominał o tym, chodzi między innymi o koszty aktów notarialnych bądź o koszty postępowań sądowych.

Te dwie rzeczy trzeba rozdzielić, ponieważ akty notarialne, czyli to, co banki będą mogły wykorzystać na podstawie kodeksu cywilnego, a więc art. 777, będą dotyczyły nowych umów kredytowych. Banki będą chciały, żeby kredytobiorca oświadczył w akcie notarialnym poddanie się bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Dlatego wystąpiliśmy do ministra sprawiedliwości z prośbą o przygotowanie rozporządzenia, które ustalałoby górną granicę taksy za przygotowanie takiego aktu notarialnego. Wiem, że prace nad tym trwają i z pewnością takie rozporządzenie w najbliższym czasie zostanie przygotowane.

Czymś innym są koszty sądowe. W momencie gdy zniesiemy BTE, a będą obowiązywały w tym czasie jakieś umowy, bank przecież nie będzie mógł zmusić klienta do podpisania aktu notarialnego, bo byłaby to ingerencja w umowę już istniejącą. W takich sytuacjach bank będzie musiał występować na drogę sądową. Rzeczywiście została zgłoszona poprawka dotycząca kosztów sądowych, określająca, że mają one być nie wyższe niż 1 tysiąc zł, co do której z kolei minister sprawiedliwości podnosił, że jest ona niekonstytucyjna. Któryś z panów też tu o tym mówił, wspominał, że był taki wyrok Trybunału Konstytucyjnego w innej sprawie, ale dotyczył podobnej kwestii. Niezależnie od tego jest taki przepis, Sejm jest ustawodawcą, posłowie wprowadzili taki przepis mimo sprzeciwu ministra finansów, a tak naprawdę przede wszystkim ministra sprawiedliwości, bo to była jego kompetencja.

Odnoszę się jeszcze do *vacatio legis*. Tak jak powiedziałam, początkowo uważaliśmy, że ono powinno być dłuższe choćby po to, żeby przygotować rozporządzenie ustalające taksę, żeby przygotowały się na to także banki. Przy tej okazji chciałabym przypomnieć, że banki to instytucje, które jako depozyty mają oszczędności Polaków, więc nie możemy ich traktować tylko jako instytucje, które rozporządzają jakimiś wirtualnymi pieniędzmi, to są oszczędności Polaków, za które my także odpowiadamy, ustalając przepisy prawa.

Poziom emocji wokół tych spraw jest tak duży, że wprowadzenie trzymiesięcznego *vacatio legis*, jakie proponowaliśmy, nie znalazło akceptacji posłów, i nie sądzę, żeby Sejm obecnej kadencji był w stanie przegłosować inne *vacatio legis* niż czteremastodniowe. Jednocześnie chciałabym powiedzieć, że Trybunał Konstytucyjny ogłosił swój wyrok, wydał orzeczenie 14 kwietnia tego roku, a więc zanim ustawa wejdzie w życie, to i tak minie pół roku. Zatem od tego czasu banki doskonale wiedzą o tym, że BTE po prostu przestanie istnieć.

Panie Przewodniczący, nie popieram żadnej ze zgłoszonych poprawek, tym bardziej że one idą w zupełnie przeciwną stronę. Wydaje się, że ta propozycja jest propozycją koncyliacyjną. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Pan mecenas otrzymał teraz na piśmie ode mnie tę poprawkę.

Czy może pan ją skomentować? Czy jest ona legislacyjnie poprawnie sporządzona?

Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Marek Jarentowski:

Legislacyjnie na pewno nie jest ona sformułowana poprawnie.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Jeżeli nie jest sformułowana...)

Od strony legislacyjnej na pewno nie jest ona sformułowana poprawnie, w taki sposób nie można by jej przyjąć. Nie do końca też wiadomo, o co tu autorom chodzi, bo ta poprawka z jednej strony paradoksalnie opóźnia, przedłuża stosowanie przepisów w pewnym zakresie. Ustawa wchodzi w życie po czternastu dniach od dnia ogłoszenia, tymczasem tutaj, jak rozumiem, autor tej poprawki próbuje utrzymać BTE do dnia uprawomocnienia się wyroku. Domyślałem się, że chodzi tu o wejście wyroku w życie, które ma nastąpić w przyszłości, ale nie za czternaście dni, w dniu wejścia w życie ustawy. Więc to, co jest na piśmie, troszkę inaczej brzmi niż to, co pan mówił.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia TK w sprawie niezgodności BTE z konstytucją wszystkie postanowienia w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności BTE lub dalszego postępowania sprawy wykonania tej klauzuli zostają bezwzględnie umorzone.

Powiem jeszcze raz. Ustawa, nad którą w tej chwili pochyla się komisja, ma wejść w życie po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia, od tego dnia nie będzie już można występować do sądu o nadanie klauzuli wykonalności. Tymczasem to, co tu państwo proponują, ta propozycja przepisu stanowi, że nastąpi to dopiero z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia. To sformułowanie, jak podkreślałem, też jest takie, że nie wiadomo, o co chodzi. Czy ma pan na myśli dzień ogłoszenia wyroku, czy ten termin, do którego Trybunał Konstytucyjny przedłużył stosowanie tych przepisów? Takiego sformułowania nie używa się, więc nie wiem, o co chodzi, ale domyślałem się, że chodzi o to drugie. Zatem, tak jak mówię, to opóźni de facto...

(Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Sławomir Wiliński: Panie Mecenasie, czy wyrok Trybunału jest prawomocny, czy nie?)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę pana, obowiązuje tu pewien porządek. Jeszcze raz mówię, że to nie jest wiec, tylko posiedzenie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych i zabieramy głos w odpowiednim momencie, że tak powiem, według pewnego porządku, który tu jest już pewną tradycją, jest od zawsze przyjęty.

W tej chwili prosiłem pana mecenas, żeby dokonał oceny tej poprawki, którą państwo napisaliście.

Czy to wszystko?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dziękuję bardzo.

Pani się jeszcze zgłasza.

Pani minister ustosunkowała się już do tych poprawek, co oznacza, że powoli kończylibyśmy dyskusję nad tymi sprawami. Państwo zaczynacie ją niejako od nowa. Ja pytałem, czy są jeszcze chętni do zabrania głosu, czy są pytania, czy są uwagi i propozycje, i proszę, żeby się do tego też jakoś dostosować.

Ale dobrze, proszę bardzo, jeszcze pani.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę pana, pani była pierwsza. Tak?

Proszę bardzo.

Przedstawiciel Stowarzyszenia „Stop Bankowemu Bezprawiu” Barbara Gadecka:

Dzień dobry.

(Głos z sali: Proszę włączyć mikrofon.)

Dzień dobry.

Barbara Gadecka, „Stop Bankowemu Bezprawiu”.

Ja pozwolę sobie odnieść się tylko do bankowego tytułu egzekucyjnego, którego obrona jest taka, jakby chodziło o niepodległość tego kraju. Banki są...

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę pani...

(Przedstawiciel Stowarzyszenia „Stop Bankowemu Bezprawiu” Barbara Gadecka: Już...)

...nie odnosimy się ogólnie. Jest prośba, żeby odnosić się tylko do konkretnego artykułu i ewentualnie do propozycji zmian.

Przedstawiciel Stowarzyszenia „Stop Bankowemu Bezprawiu” Barbara Gadecka:

Propozycja zmian: utrzymać tak, jak jest, art. 11 pkt 1, bez zmian.

Panie Przewodniczący, chciałabym tylko stwierdzić, że banki są... Mam pytanie, dlaczego ciągle wracamy do tego, żeby czymś zastąpić bankowy tytuł egzekucyjny. Wszystkie cywilizowane kraje opierają się na zabezpieczeniu na nieruchomości...

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Przepraszam panią, ale jeszcze raz zapytam, jaka jest pani propozycja. Proszę powiedzieć, jaka jest propozycja. Nie mówmy o różnych sprawach, o wszystkich krajach, tylko o tym, co pani proponuje. Pani proponuje pozostawić art. 11 w takim kształcie, w jakim jest. Tak?

(Przedstawiciel Stowarzyszenia „Stop Bankowemu Bezprawiu” Barbara Gadecka: Tak.)

Okej.

Jakie są inne pani propozycje?

**Przedstawiciel Stowarzyszenia
„Stop Bankowemu Bezprawiu”
Barbara Gadecka:**

I następny punkt: zamiast BTE zabezpieczeniem udzielonego kredytu jest kredytowana nieruchomość. Koniec, kropka.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Ale do którego artykułu proponuje pani dodać ten zapis? Proszę mi...

(*Przedstawiciel Stowarzyszenia „Stop Bankowemu Bezprawiu” Barbara Gadecka: Do pktu 3.)*

W artykule?

(*Przedstawiciel Stowarzyszenia „Stop Bankowemu Bezprawiu” Barbara Gadecka: W art. 11 ust. 3.)*

Proszę przeczytać brzmienie według pani propozycji. Wtedy będziemy mogli się do tego odnieść.

**Przedstawiciel Stowarzyszenia
„Stop Bankowemu Bezprawiu”
Barbara Gadecka:**

Zabezpieczeniem kredytu jest tylko kredytowana nieruchomość.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Czyli pani proponuje, żeby w art. 11 zlikwidować pkt 3 i żeby on miał takie brzmienie, jak pani przeczytała. Tak?

(*Przedstawiciel Stowarzyszenia „Stop Bankowemu Bezprawiu” Barbara Gadecka: Tak.)*

Czyli pkt 3 wykreślić... Czy mogłaby to pani złożyć na piśmie?

(*Przedstawiciel Stowarzyszenia „Stop Bankowemu Bezprawiu” Barbara Gadecka: Dobrze.)*

Chodzi o to, żebyśmy mogli się do tego ustosunkować.

Czyli pani proponuje, aby wykreślić treść pkt 3 i wprowadzić zapis w takim brzmieniu, jakie pani przedstawiła.

Jeszcze raz pan.

Proszę.

**Przedstawiciel
Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL
Sławomir Wiliński:**

Ja jeszcze raz wracam do sensu, do treści naszej zmiany.

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina: Proszę, aby pani wyłączyła teraz mikrofon. Proszę bardzo.)*

Proszę państwa, ja jeszcze raz przeczytam państwu w całości, jak wyglądałby art. 11...

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina: Proszę pana, ale...*)

...ponieważ wydaje mi się, że nastąpiło tu jakieś nieporozumienie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Jeszcze raz. Proszę pana, przekazał pan ten tekst na piśmie, pan mecenas go odczytał. Czy pan zmienia coś w tym tekście?

(*Przedstawiciel Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL Sławomir Wiliński: Chcę go jeszcze raz przeczytać. Otóż proponujemy zostawić pkt 1 w art. 11, a pkt 2...*)

Proszę się temu przyglądać. Jeszcze raz zwracam się do pana mecenasa. Panie Mecenasie, proszę, żeby pan niejako sprawdzał, czy to jest ten sam tekst.

Czy pan go w tej chwili modyfikuje, czy to jest ten sam tekst?

**Przedstawiciel
Ruchu Obywatelskiego Frankowcy PL
Sławomir Wiliński:**

Ja twierdzę, że to jest jak najbardziej logiczny, prawidłowy sposób sformułowania tego punktu.

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina: Okej. W tej sytuacji...*)

Odnosi się do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, które już zostało wydane. Panie Mecenasie, Trybunał już wydał takie orzeczenie i my odnosimy się do tego orzeczenia, do zdarzenia.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Martynowski.

Senator Marek Martynowski:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo, ja uważam, że wniesienie jakiegokolwiek poprawki w tej chwili wysadza tę ustawę w powietrze i ten parlament tej ustawy w tej sytuacji nie przyjmie, dlatego składam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo panu senatorowi.

Gdyby jeszcze pan mecenas mógł się odnieść do tego, co tu pan powiedział o Trybunale Konstytucyjnym, to prosiłbym o to. Pan już to wyjaśniał, ale chciałbym, żeby nasi goście nie wyszli zawiedzeni, że tak powiem. Proszę jeszcze raz króciutko to wytłumaczyć. Dobrze?

**Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Marek Jarentowski:**

Dziękuję bardzo.

Ja zacytuję art. 190 ust. 4 konstytucji: „Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Termin ten nie może przekroczyć osiemnastu miesięcy”. I nie ma tu wyrażenia „uprawomocnić się” czy „nie

uprawomocnić się”. Co do zasady wyrok wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, ale Trybunał może określić inny termin utraty mocy obowiązującej przepisów. W tym przypadku Trybunał odroczył termin utraty mocy obowiązującej. Więc można się odnosić tylko do dnia ogłoszenia wyroku albo do dnia utraty mocy obowiązującej przepisu, a nie do chwili uprawomocnienia się orzeczenia TK, bo takie określenie konstytucji nie jest znane. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, został złożony wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Pani zaproponowała jeszcze jedna poprawkę.

Czy ktoś z senatorów przejmuje tę poprawkę, którą pani zaproponowała? Nie ma chętnych.

Czy ktoś podtrzymuje poprawki zgłoszone przez innych naszych gości? Też nie ma chętnych.

W takim razie głosujemy nad przyjęciem ustawy bez poprawek.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (5)

Kto jest przeciw? (0)

Kto wstrzymał się od głosu? (0)

Dziękuję bardzo.

Na senatora sprawozdawcę proponuję senatora Martynowskiego.

(*Senator Marek Martynowski: Ale mnie nie będzie.*)

Będzie pan senator. O której? Przecież to będzie jutro.

(*Senator Marek Martynowski: Właśnie jutro mnie nie będzie.*)

No to pojutrze.

(*Wesołość na sali*)

Pojutrze pan senator będzie obecny. Zgoda?

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Zgoda.

Senator Martynowski będzie sprawozdawcą ustawy – Prawo bankowe.

Dziękuję bardzo wszystkim gościom, którzy dotarli do nas w związku z tą ustawą.

Przystępujemy do pracy nad ostatnim punktem naszego posiedzenia, to jest do rozpatrzenia ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych.

Pani Minister, prosimy bardzo o krótką prezentację tej ustawy i uzasadnienie.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna:

Panie Przewodniczący!

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych stanowi wykonanie art. 1 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie opłat *interchange* w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę.

Ustawodawca unijny przewidział możliwość czasowego, trzyipółletniego zwolnienia pewnej grupy trójstronnych systemów kart płatniczych w odniesieniu do krajowych

transakcji płatniczych z obowiązków przewidzianych w rozdziale II rozporządzenia pod warunkiem, że transakcje płatnicze realizowane w oparciu o kartę, dokonywane w państwie członkowskim w ramach takiego trójstronnego systemu, nie przekraczają w ujęciu rocznym 3% wartości wszystkich transakcji płatniczych.

Najważniejszym powodem skorzystania przez Polskę z możliwości, jaką daje ustawodawca unijny, jest kwestia zapewnienia odpowiedniego poziomu konkurencji pomiędzy systemami kart płatniczych, które działają na terytorium Polski. Otóż analiza struktury polskiego rynku płatności kartowych wskazuje na ponaddziewięćdziesięciopięć procentowy udział kart i innych instrumentów płatniczych organizacji Visa i MasterCard, a udział kart pozostałych systemów wynosi 0,9%.

Proponowane w projekcie ustawy wyłączenie wskazuje, że te mniejsze podmioty nie powinny być traktowane na takich samych zasadach, na jakich są traktowane dominujące systemy kart płatniczych, bo istnieją między nimi istotne różnice, przede wszystkim co do wielkości, ale także charakteryzującego je modelu biznesowego.

To, że rząd i minister finansów pozytywnie odnoszą się do tego projektu poselskiego, wynika także, a może przede wszystkim z tego, że chcielibyśmy dać szansę dopiero powstającym rozwiązaniom na polskim rynku płatności kartowych, które w początkowym okresie funkcjonowania bez pewnych mechanizmów wspierających nie mają tak naprawdę szans na konkurencję z podmiotami, które zajmują 99% rynku. W Polsce trwa obecnie dyskusja o takim lokalnym systemie płatności w ramach Polskiego Standardu Płatności, operatora systemu Blik. Chcielibyśmy wspierać takie inicjatywy pewnymi preferencyjnymi regulacjami, tym bardziej że prawo Unii Europejskiej na to pozwala. Ta opłata *interchange* w przypadku takich podmiotów, powtarzam, które nie mają więcej niż 3% rynku, może być wyższa w okresie przejściowym, okresie trzyipółletnim. Dlatego projekt poselski proponuje takie rozwiązanie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Biuro Legislacyjne?

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Nie zgłaszamy uwag. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, czy są jakieś uwagi w tej sprawie?

Proszę bardzo.

**Dyrektor
do spraw Koordynacji Projektów
w Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji
Karol Stec:**

Karol Stec, Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji.
Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Rzeczywiście rozporządzenie unijne o opłacie *interchange* przewiduje dla państw członkowskich możliwość wprowadzenia tego rodzaju okresu przejściowego, ale zwracamy uwagę na wątpliwości dotyczące zastosowania takiego trzyipółletniego wyłączenia na rynku polskim, charakteryzującym się, tak jak pani minister słusznie zauważyła, dominacją systemów czterostronnych, podlegających ograniczeniom w zakresie wysokości opłaty *interchange*.

Otóż tego typu wyłączenie w sytuacji polskiego rynku tak naprawdę nie służy konkurencji. Zaraz wytłumaczę, dlaczego tak jest, i to uzasadnię. Szanowni Państwo, wyżej wymienione systemy, które obecnie podlegałyby temu wyłączeniu, czyli systemy trójstronne, charakteryzujące się elementami systemów czterostronnych, bo do takich to wyłączenie ma być skierowane, nie budują konkurencji na rynku polskim, albowiem konkurencja na rynku polskim jest budowana wyłącznie w oparciu o karty debetowe. Proszę zwrócić uwagę na to, że prawie 70% kart wydanych na rynku polskim to są karty debetowe i w zasadzie to one budują rozwój obrotu bezgotówkowego, ponieważ są to podstawowe instrumenty płatności bezgotówkowych dołączone do rachunku.

Karty, które obecnie byłyby objęte tym wyłączeniem, charakteryzują się tym, że są to karty niszowe, karty o najwyższych opłatach *interchange*, opłatach akceptanta. W związku z tym trudno podejrzewać, aby tego typu wyłączenie, które w obecnej sytuacji dotyczyłoby nie powstających polskich systemów trójstronnych, ale de facto globalnych systemów kartowych, międzynarodowych systemów Diners i American Express... Zwracamy uwagę na to, że trudno podejrzewać tego typu systemy, operujące na rynku polskim produktem rzeczywiście niszowym, o budowanie konkurencji i to skutecznej konkurencji na poziomie kart debetowych dla systemów MasterCard i Visa. Zwracamy uwagę również na to, że w zmianie ustawy o usługach płatniczych, którą zawdzięczamy obecnym tu senatorom, wysokiej komisji i Senatowi, było pięcioletnie wyłączenie dotyczące nowych, powstających systemów. Jednakowoż takie systemy od 2014 r. nie powstały.

Tutaj przez panią minister był wskazany system Blik, polski system płatniczy. Z tego, co wiemy, ten system tak naprawdę skupia się nie na produkcie w postaci fizycznej karty płatniczej, ale na produktach w postaci płatności komórkowych opartych na aplikacji. W związku z tym tak naprawdę trudno mówić o konkurencji.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Czy chcemy dać im szansę, czy nie?)

Konkluzja. Również na etapie prac sejmowych, co zresztą jest podniesione w opinii biura analiz, była zgłaszana poprawka dotycząca skrócenia okresu przejściowego. Zwracamy uwagę na to, że państwa członkowskie nie mu-

szą korzystać z całej długości okresu przejściowego, mogą skorzystać z tego instrumentu w okresie krótszym. Być może to zmobilizuje do szybszego wprowadzenia takiego systemu na rynek polski. Zwracam uwagę, że w momencie gdy opłata *interchange* była bardzo wysoka, również tego typu systemy, mimo diametralnie innych warunków konkurencji i korzystniejszych możliwości pobierania opłat, nie zostały w Polsce wprowadzone. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Czy ze strony senatorów są jakieś wnioski, poprawki? Nie ma.

Tak, widzę, że pan prezes się zgłasza.

Proszę bardzo, Panie Prezesie.

**Wiceprezes Zarządu
Związku Banków Polskich
Mieczysław Groszek:**

Mieczysław Groszek, Związek Banków Polskich.

Ja nie chciałbym zostawić tu takiej asymetrii, bo jeden głos był przeciwko stanowisku Sejmu i uzasadnieniu przedstawionemu przez Ministerstwo Finansów. Ja akurat w całości chciałbym poprzeć to uzasadnienie, czego daliśmy wyraz w piśmie skierowanym do państwa. W bardzo, można powiedzieć, energicznym wystąpieniu pana dyrektora Steca po prostu nie pojawił się element tego, co pani minister Leszczyna podkreślała i co ja mogę potwierdzić, że nie tylko Blik jest symbolem innowacji w płatnościach, ale w tej chwili prowadzone są bardzo zaawansowane prace nad polską kartą płatniczą i są już pewne elementy tej infrastruktury. KIR ma krajowy system kartowy, który jest absolutnie przygotowany do tego, żeby prowadzić rozliczenia, gdy pojawi się karta krajowa.

Drugi argument, dotyczący tego, że w tej chwili w obrocie dominują karty debetowe, też wzmacnia zamysł czy biznesowy koncept karty krajowej, dlatego że takie karty byłyby skierowane właśnie głównie w stronę płatności debetowych. Chcę też powiedzieć, że już lokalnie coś takiego istnieje, BZ WBK wdrożył kartę debetową wydawaną tylko dla własnych klientów, pomijającą system rozliczeń tych dwóch wielkich operatorów kartowych.

Krótko mówiąc, chcę położyć większy akcent na to, że jest to szansa dla krajowych systemów kartowych niż dla ochrony kart niszowych. A jeżeli one w ogóle mają tak niewielki udział, to w zasadzie, bym powiedział, nie ma co aż tak bardzo eksponować tego, że one na tym rynku zostają. To rzeczywiście dla tego krajobrazu konkurencyjnego jest ważne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Nie widzę więcej chętnych. Jeszcze senator Leszek Czarnobaj?

(Senator Leszek Czarnobaj: Tak, Panie Przewodniczący.)

Proszę bardzo.

Senator Leszek Czarnobaj:

Pan przewodniczący z takim przerożeniem na mnie spojrział...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Nie, zawsze z radością.)

Króciutko.

Panie Przewodniczący, przez cztery lata, od kiedy tutaj jestem, cały czas rozmawiamy między innymi o płatnościach kartami, o tym, jak zwiększyć płatność Polaków, dostępność itd., itd. Proszę mi powiedzieć rzecz następującą, chciałbym to dokładnie zrozumieć. Zawsze ważnym elementem jest wspieranie tego, co chcemy osiągnąć. Z tego, co rozumiem, chcemy ten rynek w Polsce, który w 99% czy 90% obsługują dwie organizacje kartowe, uczynić konkurencyjnym. Jakim elementem w ramach tej ustawy, tego projektu ustawy chcemy wzmocnić tę konkurencję? Jeśli można, to chciałbym to jeszcze raz od pani minister usłyszeć.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś głosy w tej sprawie? Nie ma. Proszę bardzo, Pani Minister.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna:

Panie Przewodniczący! Panie Senatorze!

Ja chciałabym powiedzieć, że ja, tak jak pan prezes, wierzę w lokalny system kartowy, który powstanie pod warunkiem, że Wysoki Senat przyjmie tę ustawę. Ustawa ta pozwala pobierać wyższą niż te, które mamy obecnie, czyli 0,2% i 0,3%, opłatę *interchange*, ale żeby wejść na rynek, żeby w ogóle móc zacząć na nim funkcjonować, musimy stworzyć preferencyjne warunki. Jeśli te warunki będą takie, jakie są dla tych dwóch wielkoludów, to nie będzie szansy na to, żeby powstał jakiś lokalny system.

Nie możemy się jednocześnie obawiać tego, że wprowadzone przepisy będą niekorzystne dla konsumentów. Ja proszę, żeby wysoka komisja zważyła na to, że 99% rynku mają dwa wielkoludy i mamy najniższe, jedno z najniższych opłat, jesteśmy w trójce krajów o najniższych opłatach *interchange* w Unii Europejskiej. Co więcej, sklepy, akceptanci nie muszą akceptować przecież tych kart płatniczych, które będą miały wyższą opłatę *interchange*, tak jak pan dyrektor, który nie zgadza się z tym projektem, zauważył. Te, które są obecnie, to są zupełnie niszowe produkty.

Mnie – powtórzę to – zależy na naszym lokalnym produkcie. Nie wiem, może potrzebowałibyśmy więcej, ale bierzemy to, co Unia nam daje, to, na co nam pozwala. Ustawodawca unijny mówi: możecie przyjąć taki okres, wydłużyć go do trzech lat. I tyle chcemy wziąć. To tyle, Panie Senatorze.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę bardzo, ale może najpierw jedno słowo. Otóż chciałbym tylko powiedzieć, że pan dyrektor Stec trochę

zmienił zdanie w stosunku do tego poglądu, który prezentował dwa lata temu, ale wiadomo, każdy z nas modyfikuje swoje poglądy...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Doceniamy to oczywiście.

Pan prezes chce zabrać głos i senator Czarnobaj jeszcze się zgłasza. Tak?

(Senator Leszek Czarnobaj: Dwa zdania.)

Może pan prezes...

(Wiceprezes Zarządu Związku Banków Polskich Mieczysław Groszek: Proszę, Panie Senatorze...)

Nie, nie, Panie Prezesie.

Panie Prezesie, proszę.

Wiceprezes Zarządu Związku Banków Polskich Mieczysław Groszek:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Dwa krótkie komentarze. Po pierwsze, my naprawdę chcemy pewnego pozytywnego sygnału od regulatorów i ustawodawców. Powiem tak: piętnaście czy osiemnaście lat temu myśmy zmarnowali szansę, bo była szansa powołania krajowego systemu kartowego. Muszę powiedzieć, że w środowisku jest żal z tego powodu i to nie chodzi o jakieś tam sentymenty, chodzi o to, że po prostu straciliśmy szansę na to, żeby mieć taką pozycję, jak mają te dwa, jak pani je nazwała, wielkoludy. W tej chwili to się staje przedmiotem już nie tylko ekonomii, ale ambicji systemu bankowego. I ten pozytywny sygnał jest nam bardzo potrzebny. Z Ministerstwa Finansów on płynie, a ja bym chciał, jeśli można prosić, żeby popłynął jeszcze z parlamentu.

Jest jeszcze jedna sprawa, to tak, żeby państwa niejako zaniepokoić. Otóż nie tylko są te dwie granice: dwa i pół roku i 3% rynku. Ten rynek naprawdę jest konkurencyjny. Ja dzisiaj na konferencji o usługach płatniczych z jednym z organizatorów od jednej z osób usłyszałem: no, my nie możemy szaleć z *interchange fee*. Zatem to nie będzie tak, że jeśli będzie taka derogacja na dwa i pół roku, to opłata *interchange* w przypadku karty krajowej będzie wynosiła 1%. Nie, to może być 5 punktów bazowych, a może nawet nie. W każdym razie pierwszy, że tak powiem, pozytywny sygnał jest bardzo, bardzo wysoko oceniany przez środowisko.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Goście już nie chcą zabierać głosu.

Jeszcze senator Leszek Czarnobaj.

Senator Leszek Czarnobaj:

Ja jeszcze raz chciałbym podkreślić, że jeżeli jakkolwiek instrument pozwoli na stworzenie konkurencji – to, o czym tu pan prezes mówi – to chwała. Chcę powiedzieć, że będę bardzo pilnie obserwował, czy ten instrument doprowadzi do tego, że taki trzeci gracz na rynku, gracz polski, powstanie. Mam co do tego duże wątpliwości, ale jeżeli tak się stanie, to udzielam...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna: Więcej wiary w pomysł...)

Pani Minister, ja wiary to mam w sobie, Boże, sam nie wiem ile.

(Wesołość na sali)

Wracam do realiów. Wierzę głęboko, że tak będzie, skoro państwo jesteście przekonani, bo zawsze na tym opiera się moje postępowanie, wierzę w człowieka przekonanego do pewnego instrumentu, który uruchomi polski system. Mam na uwadze także to, o czym mówił pan prezes, ten żal, że do tej pory to nie powstało. Jeżeli zrealizowanie tego zamierzenia będzie możliwe w ramach tego okresu przejściowego, to okej.

Pani minister przekonała mnie do głosowania jednym argumentem, bo zamierzałem wstrzymać się od głosu, tym, że o tym, czy ten system będzie u mnie w sklepie, czy nie, będę decydował ja, czyli tego nie zmieniamy, jeżeli ktoś przyjdzie ze złymi warunkami, to po prostu ja się na to nie zdecyduję.

Ważną rzeczą jest w tym również to, żebyśmy mieli świadomość tego, że jeśli to się stanie, to stanie się dzięki akceptacji tego systemu przez tych wszystkich, którzy z tego systemu korzystają, bo oni, jak rozumiem, prawdopodobnie zapłacą trochę więcej. Jeżeli tak się stanie, Szanowni Państwo, to myślę, że wszyscy będziemy zadowoleni.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Czyli jaki wniosek pan senator składa?

(Senator Leszek Czarnobaj: Zagłosuję za, bo zamierzałem się wstrzymać, ale po argumentach...)

Czy pan senator składa jakiś wniosek?

(Senator Leszek Czarnobaj: Nie składam wniosku.)

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Izabela Leszczyna: Po argumentach...)

(Senator Leszek Czarnobaj: Tak, Pani Minister.)

Tak.

Czy są jeszcze jakieś głosy w dyskusji? Nie ma.

W takim razie składam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Czy są inne wnioski? Nie ma.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (4)

Kto jest przeciw? (0)

Kto wstrzymał się od głosu? (1)

Na senatora sprawozdawcę proponuję senatora Sitarza.

(Wesołość na sali)

Czy jest zgoda?

(Senator Witold Sitarz: Yes, of course.)

Dobrze.

Senator Czarnobaj może chętnie byłby sprawozdawcą, ale po prostu ma inne, jeszcze ważniejsze zadania, które...

(Głos z sali: Piękna ustawa.)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak? Dobrze.

Bardzo dziękuję pani minister, dziękuję wszystkim naszym gościom.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 18 minut 40)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii